

ج) صدور سند حسابداری خرید اموال

لَتَبْلُوَنَّ فِي أَمْوَالِكُمْ و أَنْفُسِكُمْ

به یقین (همه شما) در اموال و جان‌های خود، آزمایش می‌شوید.

(سوره آل عمران - آیه ۱۸۶)

بهای تمام شده - ریال							شرح
مانده در ۱۳۹۶/۱۲/۲۹	تعدیلات	نقل و انتقالات	دارایی‌های فروخته شده طی سال مالی	دارایی‌های اضافه شده طی سال مالی	مانده در ۱۳۹۵/۱۲/۳۰	یادداشت	
							زمین
							جاده و معدن
							ساختمان و تأسیسات
							محوطه‌سازی و دیوارکشی
							تجهیزات و ماشین‌آلات
							وسایط نقلیه
							اثاثه اداری و کارگاهی
							ابزار کار و لوازم فنی
							جمع
							دارایی‌های در جریان تکمیل
							پیش پرداخت‌های سرمایه‌ای
							اقلام سرمایه‌ای در انبار
							جمع
							جمع کل

عوامل مؤثر در تعیین بهای تمام شده دارایی‌های ثابت را نام ببرید.

فعالیت

اصل بهای تمام شده (بهای تمام شده تاریخی)

طبق این اصل، مبادلات حسابداری در تاریخ وقوع به بهای تمام شده در دفاتر ثبت می گردند. منظور از بهای تمام شده هر دارایی ارزش مبادله‌ای نقدی آن در تاریخ تحصیل است، پرداخت‌های اضافی به علت خریدهای نسیه و مدت دار جزء بهای تمام شده دارایی محسوب نمی شوند.

بهای تمام شده دارایی نامشهود

دارایی های نامشهود در هنگام تحصیل به قیمت تمام شده در دفاتر ثبت می گردند. بهای تمام شده دارایی نامشهود شامل مجموعه مخارج معقول و ضروری است که به طور مستقیم یا براساس مبانی تخصیص منطقی و یکنواخت جهت ایجاد، تولید و آماده سازی دارایی برای استفاده مورد نظر مؤسسه قابل انتساب است.

قیمت تمام شده دارایی های نامشهود شامل اقلام زیر است:

- ۱ مواد و خدمات به کار گرفته شده برای ایجاد دارایی نامشهود
- ۲ حقوق و مزایای کارکنانی که در ایجاد دارایی نقش داشته اند
- ۳ مخارج ثبت حقوق قانونی
- ۴ استهلاک حق اختراع و حق امتیازی که برای ایجاد دارایی نامشهود به کار می رود
- ۵ استهلاک دارایی های ثابت مشهود مورد استفاده در ایجاد دارایی های نامشهود

بهای تمام شده دارایی های ثابت مشهود

دارایی های ثابت نیز در هنگام تحصیل، در دفاتر به قیمت تمام شده ثبت می شوند. بهای تمام شده دارایی ثابت شامل مجموعه مخارج معقول و ضروری است که برای تحصیل و آماده کردن آن به منظور استفاده و بهره برداری در شرایط دلخواه مؤسسه لازم است. در نتیجه بهای تمام شده شامل قیمت خرید و هزینه های ساخت، کمیسیون خرید، هزینه های ثبتي نقل و انتقال مالکیت، حقوق گمرکی و عوارض دولتی، هزینه های بارگیری، حمل و نقل، نصب، راه اندازی و هزینه های دوره بهره برداری آزمایشی و تمام مخارج ضروری و عادی که صرف می گردد تا دارایی در وضعیت و موقعیت آماده برای استفاده قرار گیرد، می باشد.

قیمت تمام شده دارایی های ثابت شامل اقلام زیر است:

۱ قیمت خرید نقد

دارایی های ثابت باید بر مبنای ارزش نقدی ارزیابی و ثبت شوند. چنانچه مؤسسه ای دارایی ثابتی را به صورت نسیه یا اقساطی خریداری نماید و در نتیجه مبلغی به عنوان سود یا کارمزد به فروشنده بپردازد، در صورتی که دارایی مزبور بلافاصله قابل بهره برداری باشد سود یا کارمزد پرداختی نباید به حساب بهای تمام شده دارایی منظور گردد.

تفاوت بین قیمت نقدی و مجموع مبالغ پرداختی طی دوره اعتبار به عنوان هزینه تأمین مالی شناسایی می شود.

نکته

قیمت تمام شده دارایی ثابت نباید از قیمت نقدی آن تجاوز نماید. بنابراین هرگونه تخفیف تجاری یا نقدی لازم است از قیمت خرید کسر شود.

۲ هزینه‌های قبل از بهره‌برداری

این هزینه‌ها برای رساندن دارایی به وضعیت قابل بهره‌برداری انجام می‌شود که موارد زیر نمونه‌هایی از آنها می‌باشند:

- هزینه حمل و بیمه و عوارض گمرکی
- هزینه حقوق و مزایای کارکنانی که به‌طور مستقیم در ساخت دارایی ثابت مشهود مشارکت داشته‌اند
- مخارج نصب و مونتاژ و راه‌اندازی
- مخارج تولید آزمایشی دارایی، پس از کسر خالص عواید حاصل از فروش اقلام تولید شده (نظیر نمونه‌های تولید شده هنگام آزمایش تجهیزات)
- در محاسبه قیمت تمام شده، اقلام غیرعادی و پیش‌بینی نشده مثل هزینه تعمیر تجهیزاتی که در جریان حمل آسیب دیده و یا جریمه تأخیر در پرداخت عوارض گمرکی نباید منظور شود.

۳ هزینه‌های اساسی بعد از بهره‌برداری (مخارج سرمایه‌ای)

مخارجی است که انتظار می‌رود منافع آن علاوه بر دوره جاری به دوره‌های آتی نیز انتقال یابد و باعث افزایش منافع آتی موجود به میزان بیش از برآورد قبلی گردد.

موارد افزایش منافع آتی می‌تواند شامل موارد زیر باشد:

الف) افزایش برآورد عمر مفید دارایی

ب) افزایش ظرفیت دارایی

ج) بهبود اساسی در کیفیت بازدهی یا کاهش در بهای تمام شده هر واحد از محصول تولیدی

مخارج جاری:

سایر مخارج دارایی‌های ثابت، که مشمول موارد فوق نیستند و منافع حاصل از خدمات و استفاده از دارایی ثابت را افزایش نمی‌دهند تعمیرات جزئی تلقی می‌گردند.

این مخارج که برای حفظ و نگهداری دارایی ثابت در شرایط عادی عملیاتی انجام می‌شوند حتی اگر رقم با اهمیتی باشند در دوره وقوع به عنوان هزینه در حساب‌ها ثبت می‌گردند.

برای مثال هزینه‌های تعمیر و تعویض قطعات جزئی ماشین‌آلات، وسائط نقلیه و تأسیسات، رنگ‌آمیزی و تعمیرات جزئی ساختمان به حساب هزینه دوره منظور می‌شوند.

اقلام غیر قابل قبول در محاسبه بهای تمام شده:

۱ تخفیفات تجاری و تخفیفات نقدی خرید دارایی (بدون توجه به استفاده یا عدم استفاده آن)

۲ تفاوت بین قیمت نقدی و مجموع مبالغ پرداختی طی دوره اعتبار (هزینه‌های تأمین مالی مرتبط با خرید اعتباری)

۳ مخارج افتتاح و معرفی دارایی جدید یا کالا و خدمات مرتبط با آن دارایی (مخارج تبلیغات و آگاهی)

۴ مخارج مربوط به هزینه‌های غیرمستقیم (سربار) عمومی و اداری غیرمرتبط با رساندن دارایی به وضعیت قابل بهره‌برداری

۵ مالیات‌های قابل استرداد مانند مالیات بر ارزش افزوده برای مؤسسات مشمول این قانون

۶ هزینه بیمه و مالیات که بعد از تاریخ تحصیل دارایی هر ساله پرداخت می‌شود.

۷ مخارج غیرعادی پرداخت شده جهت تحصیل دارایی مانند جریمه تأخیر در پرداخت حقوق و عوارض گمرکی

۸ مخارج تأمین مالی بعد از آماده سازی دارایی واجد شرایط برای بهره‌برداری

۹ مخارج آموزش کارکنان برای استفاده مناسب از دارایی

یک نمونه آیین نامه یا دستورالعمل مخارج جاری و سرمایه‌ای تهیه کنید و با توجه به آن، جدول زیر را تکمیل کنید.

ردیف	شرح مخارج	مخارج جاری	مخارج سرمایه‌ای
۱	روغن کاری ماشین آلات	✓	
۲	مالیات ارزش افزوده غیر قابل استرداد خرید ائانه		
۳	افزودن یک خط تولید به ماشین آلات		
۴	تعویض قطعات جزئی و کم اهمیت		
۵	حمل و نقل اولیه		
۶	نظافت ساختمان		
۷	ایزوگام ساختمان		
۸	تعمیر اساسی		
۹	...	✓	
۱۰	...		✓

صدور سند حسابداری خرید اموال

اموال و دارایی‌های ثابت به روش‌های مختلفی خریداری می‌شوند که عمده‌ترین موارد آن شامل خرید نقد، خرید نسبه، خرید اقساطی و ترکیبی از موارد مذکور است.

با توجه به گستردگی موضوع خرید اقساطی در این مبحث تنها به خرید نقد و نسبه اکتفا می‌شود. طبق قانون، خرید و فروش اموال منقول مانند ائانه و ماشین‌آلات مشمول عوارض و مالیات ارزش افزوده است و عرضه اموال غیرمنقول از پرداخت عوارض و مالیات معاف است اما وجوه پرداختی به عنوان حق کمیسیون نقل و انتقال این دارایی‌ها مشمول عوارض و مالیات بوده و مبالغ مذکور را می‌توان به بهای تمام شده دارایی خریداری شده اضافه نمود یا به عنوان اعتبار مالیاتی در حساب «سایر حساب‌های دریافتی» ثبت نمود.

در صورتی که شرکتی در نظام مالیات ارزش افزوده ثبت نام نموده باشد و مؤدی مالیات بر ارزش افزوده تلقی شود، عوارض و مالیات بر ارزش افزوده پرداختی در تمامی مراحل خرید، حمل، نصب و راه‌اندازی و همچنین عوارض و مالیات بر ارزش افزوده پرداختی مرتبط با خدمات دریافتی پس از مرحله بهره‌برداری از بهای دارایی یا خدمات دریافت شده تفکیک و به عنوان اعتبار مالیاتی تلقی می‌گردد و در حساب «سایر حساب‌های دریافتی» ثبت می‌شود.

اگر شرکتی مؤدی مشمول قانون مالیات بر ارزش افزوده نباشد باید کلیه عوارض و مالیات‌های ارزش افزوده پرداختی در زمان خرید را به بهای تمام شده دارایی ثابت اضافه و در بدهکار حساب مربوط ثبت نماید.

الف) خرید نقدی دارایی ثابت
– خرید دارایی ثابت بدون ثبت مالیات بر ارزش افزوده:

شماره سند: تاریخ سند:		شرکت سند حسابداری		شماره صفحه دفتر روزنامه: تعداد ضمائم:	
ردیف	کد حساب	شرح	مبلغ جزء	بدهکار (ریال)	بستانکار (ریال)
		زمین		xxx	
		ساختمان		xxx	
		موجودی نقد - بانک			xxx
جمع:					
شرح سند: پرداخت بابت خرید دارایی ثابت					
تنظیم کننده:		تأیید کننده:		تصویب کننده:	

– خرید دارایی ثابت با ثبت مالیات بر ارزش افزوده:

شماره سند: تاریخ سند:		شرکت سند حسابداری		شماره صفحه دفتر روزنامه: تعداد ضمائم:	
ردیف	کد حساب	شرح	مبلغ جزء	بدهکار (ریال)	بستانکار (ریال)
		اثاثه		xxx	
		وسایط نقلیه		xxx	
		سایر حساب های دریافتی - مالیات ارزش افزوده		xxx	
		موجودی نقد - بانک			xxx
جمع:					
شرح سند: پرداخت بابت خرید دارایی ثابت و منظور نمودن اعتبار مالیاتی					
تنظیم کننده:		تأیید کننده:		تصویب کننده:	

ب) خرید نسبه دارایی ثابت
- خرید دارایی ثابت بدون مالیات بر ارزش افزوده:

شماره سند: تاریخ سند:		شرکت سند حسابداری		شماره صفحه دفتر روزنامه: تعداد ضامائم:	
ردیف	کد حساب	شرح	مبلغ جزء	بدهکار (ریال)	بستانکار (ریال)
		زمین		xxx	
		ساختمان		xxx	
		سایر حساب های پرداختی			xxx
جمع:					
شرح سند: پرداخت بابت خرید دارایی ثابت					
تنظیم کننده:		تأیید کننده:		تصویب کننده:	

- خرید دارایی ثابت با مالیات بر ارزش افزوده:

شماره سند: تاریخ سند:		شرکت سند حسابداری		شماره صفحه دفتر روزنامه: تعداد ضامائم:	
ردیف	کد حساب	شرح	مبلغ جزء	بدهکار (ریال)	بستانکار (ریال)
		اثاثه و منصوبات		xxx	
		وسایط نقلیه		xxx	
		سایر حساب های دریافتی - مالیات ارزش افزوده			xxx
		سایر حساب های پرداختی			xxx
جمع:					
شرح سند: پرداخت بابت خرید دارایی ثابت و منظور نمودن اعتبار مالیاتی					
تنظیم کننده:		تأیید کننده:		تصویب کننده:	

اگر دارایی ثابت به بهایی بیشتر از قیمت نقدی و به طور نسبی خریداری و بلافاصله مورد بهره‌برداری قرار گیرد اختلاف قیمت نقد و نسبی به عنوان هزینه دوره (هزینه مالی) شناسایی می‌شود.

شماره سند:		شرکت		شماره صفحه دفتر روزنامه:	
تاریخ سند:		سند حسابداری		تعداد ضمائم:	
ردیف	کد حساب	شرح	مبلغ جزء	بدهکار (ریال)	بستانکار (ریال)
		دارایی ثابت		xxx	
		هزینه مالی		xxx	
		سایر حساب‌های پرداختی			xxx
جمع:					
شرح سند: خرید نسبی دارایی ثابت به بهایی بیشتر از ارزش نقدی					
تنظیم کننده:		تأیید کننده:		تصویب کننده:	

مثال :

شرکت «تجریش» در تاریخ ۹۶/۷/۱ اثاثه‌ای را که قیمت نقدی آن ۲۴'۰۰۰'۰۰۰ ریال بود به صورت نسبی سه ماهه از شرکت «جماران» به بهای ۲۵'۰۰۰'۰۰۰ ریال خریداری نمود و بابت حمل آن ۲'۰۰۰'۰۰۰ ریال پرداخت نمود و بلافاصله مورد بهره‌برداری قرار داد.

مطلوب است:

تنظیم سند حسابداری مربوط به خرید اثاثه

شماره سند:		شرکت		شماره صفحه دفتر روزنامه:	
تاریخ سند: ۹۶/۷/۱		سند حسابداری		تعداد ضمائم:	
ردیف	کد حساب	شرح	مبلغ جزء	بدهکار (ریال)	بستانکار (ریال)
		اثاثه و منصوبات		۲۴'۰۰۰'۰۰۰	
		هزینه مالی		۱'۰۰۰'۰۰۰	
		سایر حساب‌های پرداختی - جماران			۲۵'۰۰۰'۰۰۰
		موجودی نقد - بانک			۲'۰۰۰'۰۰۰
جمع: بیست و هفت میلیون ریال					
شرح سند: خرید نسبی اثاثه و پرداخت نقدی هزینه حمل آن					
تنظیم کننده:		تأیید کننده:		تصویب کننده:	

اگر در مثال صفحه قبل، فروشنده و حمل کننده، درصدی (برای مثال ۹٪) را به عنوان عوارض و مالیات بر ارزش افزوده به بهای خرید اثاته طبق فاکتور رسمی و هزینه حمل طبق برنامه اضافه نمایند، سند حسابداری خرید، به صورت زیر تغییر می کند (شرکت تجریش مؤدی مشمول مالیات بر ارزش افزوده است):

شماره سند: تاریخ سند: ۹۶/۷/۱		شرکت سند حسابداری		شماره صفحه دفتر روزنامه: تعداد ضمائم:	
ردیف	کد حساب	شرح	مبلغ جزء	بدهکار (ریال)	بستانکار (ریال)
		اثاته و منصوبات		۲۶'۰۰۰'۰۰۰	
		هزینه مالی		۱'۰۰۰'۰۰۰	
		سایر حساب های دریافتی - مالیات بر ارزش افزوده		۲'۴۳۰'۰۰۰	
		سایر حساب های پرداختی - جماران			۲۷'۲۵۰'۰۰۰
		موجودی نقد - بانک			۲'۱۸۰'۰۰۰
جمع: بیست و نه میلیون و چهارصد و سی هزار ریال				۲۹'۴۳۰'۰۰۰	۲۹'۴۳۰'۰۰۰
شرح سند: خرید نسبه اثاته و پرداخت نقدی هزینه حمل آن					
تنظیم کننده:		تأیید کننده:		تصویب کننده:	

فعالیت

اگر در مثال فوق (شرکت تجریش)، فقط اثاته مشمول مالیات شود و هزینه حمل، مربوط به جابه جایی داخل شهر فرض شده و مشمول مالیات نباشد سند حسابداری خرید نسبه اثاته و پرداخت هزینه حمل را صادر کنید.

شماره سند: تاریخ سند: ۹۶/۷/۱		شرکت سند حسابداری		شماره صفحه دفتر روزنامه: تعداد ضمائم:	
ردیف	کد حساب	شرح	مبلغ جزء	بدهکار (ریال)	بستانکار (ریال)
		
		
		
		
		موجودی نقد - بانک			۲'۰۰۰'۰۰۰
جمع: بیست و نه میلیون و دوپست و پنجاه هزار ریال				۲۹'۲۵۰'۰۰۰	۲۹'۲۵۰'۰۰۰
شرح سند: خرید نسبه اثاته و پرداخت نقدی هزینه حمل آن					
تنظیم کننده:		تأیید کننده:		تصویب کننده:	

نحوه محاسبه و ثبت بهای تمام شده اقلام عمده دارایی‌های ثابت به تفکیک عناوین حساب‌ها

فعالیت

شرکت گاما در آبان ماه ۱۳۹۶ پرداخت‌هایی به شرح جدول زیر انجام داده است، به نظر شما هر کدام از آنها در چه حساب یا حساب‌هایی ثبت می‌شود؟

شرح	شرح مخارج	حساب مربوطه
۱	کارمزد به بنگاه معاملاتی مسکن	
۲	تعویض لوله کشی ساختمان خریداری شده	
۳	خرید آهن‌آلات مربوط به ساخت کارگاه	
۴	احداث پارکینگ برای کارخانه	
۵	حمل ماشین‌آلات خریداری شده از بندر تا کارخانه	
۶	خرید میز و صندلی	
۷	شماره‌گذاری خودروی خریداری شده در مناقصه دولتی	
۸	نصب شوفاژ	
۹	تخریب ساختمان فرسوده خریداری شده	
۱۰	پیش پرداخت خرید ابزار و لوازم فنی	

الف) زمین

فعالیت

شرکت آلفا به منظور توسعه بخش تولیدی خود نسبت به خرید ساختمانی فرسوده اقدام نموده است. به نظر شما هزینه‌های مربوط به خرید و نقل و انتقال آن در چه حساب یا حساب‌هایی ثبت می‌شود؟

زمین، دارایی ثابتی است که در تملک شرکت بوده و در آن اقدام به ساخت و ایجاد دارایی‌های دیگری نظیر ساختمان و تأسیسات شده یا به قصد مذکور تحصیل شده است و در فرایند عملیات اقتصادی، اداری و خدماتی شرکت مورد استفاده قرار می‌گیرد.

نکته

زمین تحصیل شده برای توسعه بعدی شرکت یا زمین‌هایی که مازاد بر نیاز (بلااستفاده) می‌باشند در سرفصل سایر دارایی‌ها (تا زمان به کارگیری) ثبت می‌شوند.

کلیه مخارج مربوط به خرید و مخارجی که زمین تحصیل شده را برای استفاده مورد نظر آماده می‌سازد، باید جزء بهای تمام شده زمین منظور گردد.

برخی از اجزای مشخص بهای تمام شده زمین عبارت‌اند از:

- ۱ قیمت خرید
 - ۲ مخارج مربوط به معامله و انتقال سند مالکیت زمین از جمله کارمزد دلالی، مالیات غیرقابل استرداد خرید، حق ثبت و سایر هزینه‌های دفتری
 - ۳ مخارج تخریب و برچیدن تأسیسات و ساختمان‌های فرسوده مستقر در زمین خریداری شده پس از کسر عواید حاصل از فروش مواد و مصالح اسقاطی
 - ۴ مخارج آماده‌سازی زمین: مخارجی که برای استفاده مورد نظر از زمین باید انجام گیرد مانند مخارج تسطیح، خاک‌ریزی و خاک‌برداری و...
- زمین در مفهوم عمومی آن دارایی ثابت با عمر نامحدود است و برای آن استهلاکی در نظر گرفته نمی‌شود بنابراین اگر زمین و ساختمان به‌طور یکجا خریداری شود، بهای تمام شده هر یک باید جداگانه شناسایی و در حساب‌های مربوطه ثبت گردند.
- در صورتی که در زمین خریداری شده، تأسیساتی نظیر نرده‌کشی، آسفالت محوطه یا پیاده‌روسازی، احداث پارکینگ و غیره ایجاد گردد، هزینه مربوط به آنها، قابل احتساب به قیمت تمام شده زمین نخواهد بود. هزینه چنین اقلامی لازم است که در بدهکار حساب جداگانه‌ای به نام «مستحقات در زمین» ثبت شود و در طی عمر مفید آن مستهلک گردد.

مثال:

شرکت بازرگانی نائین در خرداد ماه ۹۶ یک دستگاه ساختمان فرسوده خریداری نمود تا با تخریب آن ساختمان جدیدی احداث نماید، سایر اطلاعات به شرح زیر است:

۵۲۰'۰۰۰'۰۰۰	بهای خرید زمین
۲'۶۰۰'۰۰۰	کارمزد بنگاه معاملات ملکی (۵/۰٪)
۲۳۴'۰۰۰	مالیات بر ارزش افزوده - قابل استرداد (۹٪ کارمزد)
۲۰'۸۰۰'۰۰۰	مالیات نقل و انتقال سند مالکیت (غیر قابل استرداد)
۲'۲۹۰'۰۰۰	تعرفه حق‌التحریر دفاتر اسناد رسمی
۷'۵۰۰'۰۰۰	هزینه تخریب ساختمان قدیمی
۳'۷۵۰'۰۰۰	عواید حاصل از فروش مصالح به جای مانده
۲'۲۵۰'۰۰۰	هزینه تسطیح و خاک برداری
۱۵'۰۰۰'۰۰۰	هزینه حفر چاه عمیق
۴'۵۰۰'۰۰۰	هزینه دیوارکشی دور زمین
۲۲'۵۰۰'۰۰۰	هزینه ایجاد راه ارتباطی و پیاده‌روسازی
۱۲'۰۰۰'۰۰۰	هزینه ایجاد فضای سبز

مطلوب است:

محاسبه بهای تمام شده زمین

$$۵۲۰'۰۰۰'۰۰۰ + ۲'۶۰۰'۰۰۰ + ۲۰'۸۰۰'۰۰۰ + ۲'۲۹۰'۰۰۰ + ۷'۵۰۰'۰۰۰ - ۳'۷۵۰'۰۰۰ + ۲'۲۵۰'۰۰۰ = ۵۵۱'۶۹۰'۰۰۰$$

ب) مستحذات در زمین

فعالیت

معنی و مفهوم واژه «مستحذات» چیست و دربرگیرنده چه اقلامی و با چه کاربردی است؟

«مستحذات در زمین» عبارت‌اند از دارایی‌هایی که جهت **حفاظت و محصور کردن زمین**، و یا ایجاد محوطه جهت استفاده بهینه از تأسیسات و ساختمان‌ها، **ایجاد فضای سبز** (دارای عمر طولانی)، همچنین **تسهیل در رفت و آمد** محوطه در تصرف (شامل جاده و راه‌های عمومی نمی‌گردد) ایجاد می‌شوند. موارد عمده‌ای که در این گروه طبقه‌بندی می‌شوند شامل این موارد است: نرده و دیوار اطراف زمین و تأسیسات، آسفالت محوطه، جاده‌های دسترسی تحت تملک شرکت، مسیر ماشین‌رو، پرچین، پیاده‌روسازی، احداث پارکینگ، ایجاد فضای سبز، منظره‌سازی و... می‌باشد، بهای تمام شده این گروه از دارایی‌ها در طی عمر مفید آنها مستهلک می‌گردد. با توجه به اطلاعات مثال قبل (شرکت نائین) بهای تمام‌شده مستحذات در زمین به صورت زیر محاسبه می‌شود:

$$۱۵٬۰۰۰٬۰۰۰ + ۴٬۵۰۰٬۰۰۰ + ۲۲٬۵۰۰٬۰۰۰ + ۱۲٬۰۰۰٬۰۰۰ = ۵۴٬۰۰۰٬۰۰۰$$

با فرض اینکه تمامی مبالغ مربوط از طریق حساب جاری شرکت پرداخت شده باشند و فقط کارمزد پرداختی به بنگاه، مشمول مالیات بر ارزش افزوده باشد، سند حسابداری آن به صورت زیر می‌باشد:

شماره سند: تاریخ سند:		شرکت سند حسابداری		شماره صفحه دفتر روزنامه: تعداد ضمائم:	
ردیف	کد حساب	شرح	مبلغ جزء	بدهکار (ریال)	بستانکار (ریال)
		زمین		۵۵۱٬۶۹۰٬۰۰۰	
		مستحذات در زمین		۵۴٬۰۰۰٬۰۰۰	
		سایر حساب‌های دریافتی - مالیات ارزش افزوده		۲۳۴٬۰۰۰	
		موجودی نقد - بانک			۶۰۵٬۹۲۴٬۰۰۰
		جمع: ششصدوپنج میلیون و نهصدوبیست و چهار هزار ریال		۶۰۵٬۹۲۴٬۰۰۰	۶۰۵٬۹۲۴٬۰۰۰
شرح سند: پرداخت بابت خرید دارایی ثابت					
تنظیم کننده:		تأیید کننده:		تصویب کننده:	

ج) ساختمان

فعالیت

- ۱ آیا ایجاد حساب «ساختمان» در شرکت‌ها مستلزم وجود حساب «زمین» است؟
- ۲ شرکتی که اقدام به خرید یک واحد آپارتمانی نموده است این خرید را در چه حسابی ثبت می‌کند؟

بهای تمام شده ساختمان شامل تمام مخارجی است که برای تحصیل ساختمان، انتقال مالکیت ساختمان به خریدار و آماده‌سازی آن برای استفاده مورد نظر انجام می‌شود.

نکته

- ۱ آلاچیق یا سقف‌های چوبی که در عرف، ساختمان تلقی نمی‌شوند مشمول این حساب نیستند.
- ۲ ساختمان‌هایی که به قصد سرمایه‌گذاری جهت کسب منافع آتی یا به منظور استفاده در فعالیت‌های غیرمرتبط در تملک شرکت قرار دارند در حساب ساختمان ثبت نمی‌شوند.
- ۳ تأسیسات منصوب در بنا از قبیل لوله‌کشی داخل ساختمان که جداسازی بهای آن از بهای ساختمان به آسانی امکان‌پذیر نیست، بخشی از ساختمان تلقی می‌شود و در حساب ساختمان ثبت می‌گردد. در مواردی که امکان تفکیک هزینه‌های تأسیساتی موجود در ساختمان وجود دارد بهتر است بهای تمام شده تأسیسات ساختمان در حسابی جداگانه ثبت شود.
- ۴ بهای آنچه در داخل ساختمان نصب می‌گردند و قابلیت جابه‌جایی و تغییر محل را ندارند (نظیر کمد دیواری، قفسه‌بندی، پارتیشن، کابینت، کتابخانه و...) به بهای تمام شده ساختمان اضافه می‌گردد. در صورتی که دارایی‌های مزبور در بنا نصب نشده باشند جزء اموال منقول محسوب و در حساب ائانه یا تجهیزات ثبت می‌شوند، زیرا عمر این‌گونه دارایی‌ها معمولاً با عمر ساختمان متفاوت است.

فعالیت

شرکت‌ها در صورتی که قصد اجاره ساختمان را نداشته باشند و هدف آنها مالکیت ساختمان باشد از چه روش‌هایی اقدام به تحصیل ساختمان می‌کنند؟

واحد تجاری ممکن است از طریق خرید، ساختمان مورد نیاز خود را تحصیل نماید یا خود اقدام به ساخت آن کند یا برای ساخت با پیمانکار قرارداد منعقد نماید که در هر حالت بهای تمام شده آن متفاوت خواهد بود. - قیمت تمام شده ساختمان خریداری شده:

- ۱ قیمت نقدی خرید ساختمان
- ۲ مخارج قانونی، مانند هزینه‌های انتقال مالکیت و تغییر کاربری
- ۳ کلیه هزینه‌های لازم جهت استفاده مناسب از ساختمان، مانند مخارج مربوط به تعمیر و بهسازی پشت‌بام، کف‌پوش‌ها، سیم‌کشی و لوله‌کشی و...

– قیمت تمام شده احداث ساختمان:

شماره ...		نوع دارایی: جزئی های در جریان ساخت شامل گداهای ...										شماره ...	
ساخته شده در ...		نام تنظیم کننده لیست ...											
ردیف	نوع دارایی در جریان ساخت شامل گداهای ...	نام پروژه	محل استقرار	شماره قرارداد	تاریخ شروع قرارداد	تاریخ پایان قرارداد	مبلغ قرارداد	نوع قرارداد	تاریخ تکمیل قرارداد	پیش برآورد زمان انجام پروژه	درصد پیشرفت کار	در حال بهره برداری (بله/خیر)	مبلغ واقعی گرفته شده در پایان مالی گداهای ...
۱													
۲													
۳													
۴													
۵													

بخش هزینه های ...	مهندسی طراحی و معماری	بخش هزینه های ...	بخش هزینه های ...
مهندسی	مهندسی	مهندسی	مهندسی

بهای تمام شده ساختمانی که شرکت به قصد استفاده خود می سازد شامل تمام مخارجی است که در طول دوره ساخت صرف شده و قابل اختصاص به ساختمان باشد. این مخارج در طی دوره ساخت تا قبل از تکمیل و بهره برداری در سرفصل دارایی های در جریان ساخت ثبت می گردد، پس از ساخت و در زمان شروع به بهره برداری، با تعیین بهای تمام شده دارایی، به سرفصل مذکور (ساختمان) منتقل می شود.

بخشی از هزینه های مرتبط با بهای تمام شده احداث ساختمان عبارت اند از:

- ۱ حق الزحمه طراحی و مهندسی
- ۲ هزینه اخذ پروانه ساخت
- ۳ مخارج گودبرداری و خاک برداری ناشی از آن
- ۴ مواد و مصالح مصرفی مورد نیاز
- ۵ دستمزد و سایر هزینه های ساخت و نصب تأسیسات جدایی ناپذیر
- ۶ هزینه حمل، عوارض گمرکی و سود بازرگانی، تخلیه و بارگیری و انبارداری مصالح خریداری شده
- ۷ هزینه بهره در طی دوره ساخت تا قبل از بهره برداری
- ۸ سایر مخارج عادی و ضروری

- ۱ مخارج مستحقات موقتی که به صورت کارگاه یا انبار لوازم و مواد و مصالح در طی دوره احداث بنای جدید انجام می شود به عنوان بهای تمام شده ساختمان جدید ثبت می شود.
- ۲ مخارجی که به عنوان بیمه حوادث در طی دوره احداث بنای جدید پرداخت می شود، در واقع بخشی از بهای تمام شده ساختمان جدید است، زیرا جزء مخارج عادی و ضروری بنای جدید است.
- ۳ اگر واحد تجاری یکی از ساختمان های قدیمی خود را برای احداث ساختمان جدید تخریب نماید، مخارج تخریب (پس از کسر عواید حاصل از فروش مواد و مصالح اسقاطی) قابل انتقال به هیچ یک از حساب های زمین یا ساختمان نیست و باید به حساب سود و زیان انتقال یابد.
- ۴ در صورتی که قیمت تمام شده دارایی ساخته شده توسط واحد تجاری، بیشتر از ارزش متعارف نقدی آن باشد، مبلغ مازاد، هزینه محسوب می شود و به سود و زیان انتقال می یابد.

ارزش منصفانه: مبلغی است که خریدار و فروشنده ای مطلع و مایل می توانند در معامله ای حقیقی و در شرایط عادی، یک دارایی را در ازای آن مبلغ با یکدیگر مبادله کنند.

– قیمت تمام شده تحصیل ساختمان از طریق قرارداد با پیمانکار:

بهای تمام شده ساختمان هایی که از طریق انعقاد قرارداد با پیمانکار احداث می شوند شامل تمامی مبالغ قرارداد و مخارج آماده سازی ساختمان برای استفاده مورد نظر می باشد که این مبحث در دوره های تحصیلی بالاتر تحت عنوان «حسابداری پیمانکاری» مطرح می شوند.

مثال:

مؤسسه تجاری «آبادان» با امضای قراردادی، عملیات ساخت دفتر بازرگانی خود را به معمار مورد اعتماد شرکت واگذار نموده است و مبالغ زیر را از طریق حساب جاری شرکت به طور نقد در تاریخ های مذکور پرداخت نموده است:

۹۵/۷/۱- خرید یک قطعه زمین به مبلغ ۸۰'۰۰۰'۰۰۰ ریال.

۹۵/۷/۱۱- پرداخت ۱۰'۰۰۰'۰۰۰ ریال بابت تهیه نقشه ساختمانی و مجوز ساخت.

۹۵/۸/۸- خرید مصالح ساختمانی مورد نیاز و پرداخت هزینه حمل آنها جمعاً به مبلغ ۱۲۰'۰۰۰'۰۰۰ ریال.

۹۵/۱۰/۱۰- پرداخت ۴۵'۰۰۰'۰۰۰ ریال حق الزحمه معمار و سایر عوامل اجرایی.

۹۵/۱۱/۲۲- ساختمان تکمیل گردید و مورد بهره برداری قرار گرفت.

مطلوب است:

صدور سند حسابداری رخدادهای فوق

شماره سند: ۹۵/۷/۱ تاریخ سند:		شرکت سند حسابداری		شماره صفحه دفتر روزنامه: تعداد ضمائم:	
ردیف	کد حساب	شرح	مبلغ جزء	بدهکار (ریال)	بستانکار (ریال)
		زمین		۸۰'۰۰۰'۰۰۰	
		موجودی نقد - بانک			۸۰'۰۰۰'۰۰۰
جمع: هشتاد میلیون ریال					
شرح سند: خرید نقدی زمین به منظور شروع عملیات ساختمانی					
تنظیم کننده:		تأیید کننده:		تصویب کننده:	

شماره سند: ۹۵/۷/۱۱ تاریخ سند:		شرکت سند حسابداری		شماره صفحه دفتر روزنامه: تعداد ضمائم:	
ردیف	کد حساب	شرح	مبلغ جزء	بدهکار (ریال)	بستانکار (ریال)
		دارایی در جریان ساخت - ساختمان		۱۰'۰۰۰'۰۰۰	
		موجودی نقد - بانک			۱۰'۰۰۰'۰۰۰
جمع: ده میلیون ریال					
شرح سند: تهیه نقشه ساختمانی و دریافت مجوز ساخت					
تنظیم کننده:		تأیید کننده:		تصویب کننده:	

شماره سند: ۹۵/۸/۸ تاریخ سند:		شرکت سند حسابداری		شماره صفحه دفتر روزنامه: تعداد ضمائم:	
ردیف	کد حساب	شرح	مبلغ جزء	بدهکار (ریال)	بستانکار (ریال)
		دارایی در جریان ساخت - ساختمان		۱۲۰'۰۰۰'۰۰۰	
		موجودی نقد - بانک			۱۲۰'۰۰۰'۰۰۰
جمع: یکصد و بیست میلیون ریال					
شرح سند: خرید مصالح ساختمانی و پرداخت هزینه حمل آنها					
تنظیم کننده:		تأیید کننده:		تصویب کننده:	

شماره سند: ۹۵/۱۰/۱۰ تاریخ سند:		شرکت سند حسابداری		شماره صفحه دفتر روزنامه: تعداد ضمام:	
ردیف	کد حساب	شرح	مبلغ جزء	بدهکار (ریال)	بستانکار (ریال)
		دارایی در جریان ساخت - ساختمان		۴۵'۰۰۰'۰۰۰	
		موجودی نقد - بانک			۴۵'۰۰۰'۰۰۰
جمع: چهل و پنج میلیون ریال					
شرح سند: حق الزحمه معمار و سایر عوامل اجرایی					
تنظیم کننده:		تأیید کننده:		تصویب کننده:	

شماره سند: ۹۵/۱۱/۲۲ تاریخ سند:		شرکت سند حسابداری		شماره صفحه دفتر روزنامه: تعداد ضمام:	
ردیف	کد حساب	شرح	مبلغ جزء	بدهکار (ریال)	بستانکار (ریال)
		ساختمان		۱۷۵'۰۰۰'۰۰۰	
		دارایی در جریان ساخت - ساختمان			۱۷۵'۰۰۰'۰۰۰
جمع: یک صد و هفتاد و پنج میلیون ریال					
شرح سند: انتقال هزینه های ساختمان به حساب مربوط					
تنظیم کننده:		تأیید کننده:		تصویب کننده:	

د) ماشین آلات و تجهیزات

هرگونه دارایی که مستقیماً در تولید محصولات یا ساخت سایر دارایی‌های شرکت یا برای اجرای امور مرتبط با موضوع فعالیت شرکت مورد استفاده قرار گیرد، تحت عنوان «ماشین‌آلات و تجهیزات» طبقه‌بندی می‌شود. ماشین‌آلات و تجهیزات شامل انواع ماشین‌آلات راه‌سازی، تولید کالا، قطعات عمده ماشین‌آلات و... است که به روال عادی عملیات شرکت مورد استفاده قرار می‌گیرد.

قیمت تمام شده ماشین‌آلات و تجهیزات خریداری شده شامل اقلام زیر است:

- ۱ قیمت خرید پس از کسر کلیه تخفیفات تجاری و نقدی.
- ۲ هزینه حمل و بارگیری و بیمه در طول دوره حمل
- ۳ حقوق و عوارض گمرکی و سایر حقوق پرداختی به مراجع قانونی
- ۴ مخارج نصب و راه‌اندازی تا مرحله بهره‌برداری
- ۵ مخارج بازسازی و مرمت ماشین‌آلات دست دوم خریداری شده
- ۶ سایر مخارج لازم و ضروری جهت استفاده بهینه

مخارج غیرمترقبه و غیرعادی نظیر پرداخت جریمه به علت تأخیر در پرداخت حقوق گمرکی یا تعمیر قطعاتی از ماشین‌آلات که در حمل‌ونقل خسارت دیده‌اند، نباید به بهای تمام شده ماشین‌آلات و تجهیزات تحصیل شده اضافه گردد.

در شرکت‌های مؤدی مالیات بر ارزش‌افزوده، عوارض و مالیات بر ارزش‌افزوده پرداختی در تمامی مراحل خرید، حمل، نصب و راه‌اندازی ماشین‌آلات و همچنین عوارض و مالیات بر ارزش‌افزوده پرداختی مرتبط با خدمات دریافتی پس از مرحله بهره‌برداری، از بهای تمام شده ماشین‌آلات یا هزینه خدمات دریافتی تفکیک و به عنوان اعتبار مالیاتی تلقی می‌شود و در حساب «سایر حساب‌های دریافتی» ثبت می‌گردد.

مثال:

شرکت «خراسان» در اول آذرماه ۱۳۹۶ اقدام به خرید ماشین‌آلات از شرکت «اراک» نموده و مخارج زیر را در رابطه با ماشین‌آلات خریداری شده متحمل گردیده است:

۲'۱۸۰'۰۰۰	قیمت خرید طبق فاکتور - با احتساب تخفیف و مالیات ۹٪
۵٪	تخفیفات تجاری
۳۸۱'۵۰۰	مخارج حمل‌ونقل طبق برنامه - با احتساب مالیات ۹٪
۱۴۰'۰۰۰	مخارج تولید آزمایشی
۶۵'۰۰۰	عواید حاصل از فروش تولیدات آزمایشی
۱۰۹'۰۰۰	حق‌الزحمه پرداختی به مهندسين مشاور بابت نصب - با احتساب مالیات ۹٪
۴۵'۰۰۰	مخارج اضافی به علت اشتباه در نصب ماشین‌آلات

مطلوب است:

محاسبه بهای تمام شده ماشین‌آلات و ثبت حسابداری آن

ریال	بهای تمام شده ماشین‌آلات :
۲'۰۰۰'۰۰۰	بهای خرید ماشین‌آلات (۲'۱۸۰'۰۰۰ ÷ ۱۰۹٪)
۳۵۰'۰۰۰	مخارج حمل‌ونقل (۳۸۱'۵۰۰ ÷ ۱۰۹٪)
۱۴۰'۰۰۰	مخارج تولید آزمایشی
(۶۵'۰۰۰)	عواید حاصل از فروش تولیدات آزمایشی
۱۰۰'۰۰۰	حق‌الزحمه پرداختی به مهندسين مشاور (۱۰۹'۰۰۰ ÷ ۱۰۹٪)
۲'۵۲۵'۰۰۰	بهای تمام شده ماشین‌آلات
۱۸۰'۰۰۰ + ۳۱'۵۰۰ + ۹'۰۰۰ = ۲۲۰'۵۰۰	عوارض و مالیات بر ارزش‌افزوده

شماره سند: تاریخ سند: ۹۶/۹/۱		شرکت سند حسابداری		شماره صفحه دفتر روزنامه: تعداد ضمائیم:	
ردیف	کد حساب	شرح	مبلغ جزء	بدهکار (ریال)	بستانکار (ریال)
		ماشین آلات		۲'۵۲۵'۰۰۰	
		سایر حساب‌های دریافتی - مالیات ارزش افزوده		۲۲۰'۵۰۰	
		هزینه متفرقه		۴۵'۰۰۰	
		موجودی نقد - بانک			۲'۷۹۰'۵۰۰
جمع: دو میلیون و هفتصد و نود هزار و پانصد هزار ریال				۲'۷۹۰'۵۰۰	۲'۷۹۰'۵۰۰
شرح سند: پرداخت بابت خرید ماشین‌آلات و هزینه‌های مربوط به آن					
تنظیم کننده:		تأیید کننده:		تصویب کننده:	

ه) وسایط نقلیه

فعالیت

شرکت «بتا» در مهر ماه سال جاری نسبت به خرید یک دستگاه خودرو «ون» و یک دستگاه لیفتراک اقدام نموده است، هر یک از آنها در چه حسابی ثبت می‌شوند؟

هر وسیله قابل حرکت جهت حمل بار و یا مسافر (به استثنای وسایلی که در حوزه تعریف ماشین‌آلات قرار می‌گیرند) مانند انواع خودرو، وانت، کامیون و کامیونت، وسایل نقلیه دریایی و هوایی در سرفصل «وسایط نقلیه» قرار می‌گیرند.

بهای تمام‌شده وسایط نقلیه خریداری‌شده شامل اقلام زیر است:

- ۱ قیمت خرید پس از کسر تخفیف‌های تجاری و نقدی
- ۲ هزینه حمل و نقل و بارگیری و بیمه حمل
- ۳ عوارض حقوقی گمرکی، شماره‌گذاری و سایر حقوق پرداختی به مراجع قانونی
- ۴ مخارج بازسازی و مرمت که برای قابل استفاده ساختن وسایط نقلیه دست دوم انجام می‌شود.
- ۵ وجوه غیرقابل استرداد مربوط به سفارش خرید.

نکته

- ۱ هزینه‌های بیمه اعم از بدنه و شخص ثالث و لوازم اضافی که همراه وسیله نقلیه خریداری‌شده تحویل می‌شود، در زمان تحویل، جزء بهای تمام‌شده دارایی به شمار می‌رود.
- ۲ هزینه استعلام بها، حق دلالی و نظایر آنها بخشی از بهای تمام‌شده محسوب نمی‌شود و به حساب هزینه دوره منظور می‌گردد.

مثال:

شرکت «ایلیا»، یک دستگاه خودروی سواری با مشخصات و شرایط درج شده در فاکتور زیر (صادره از طرف فروشنده) را به صورت اینترنتی خریداری کرده است.

شماره		فاکتور فروش		تاریخ	
۵۷۰۸۱۱				۱۳۹۵/۱۲/۱۹	
مشخصات فروشنده					
نام شخص حقیقی/حقوقی:	شماره اقتصادی:	شماره ثبت / ملی:	شماره اقتصادی:	نام:	شماره پلاک:
استان:	شهرستان:	کد پستی ده رقمی:	کد پستی ده رقمی:	مدل:	شماره موتور:
مشخصات خریدار					
نام شخص حقیقی/حقوقی:	شماره اقتصادی:	شماره ثبت / ملی:	شماره اقتصادی:	رنگ:	
استان:	شهرستان:	کد پستی ده رقمی:	کد پستی ده رقمی:		
مشخصات خودرو					
نام:	مدل:	رنگ:	کلاس:	شماره موتور:	
شماره پلاک:					
ردیف	شرح	مبلغ	توضیحات		
۱	خالص بهای کارخانه	262,270,000			
۲	عوارض شهرداری (3%)	7,868,100			
۳	مالیات ارزش افزوده (6%)	15,736,200			
۴	بیمه شخص ثالث	9,820,900			
۵	مبلغ ثابت شماره گذاری	500,000			
۶	مالیات شماره گذاری (3%)	7,868,100			
۷	هزینه پست	138,700			
	جمع	304,202,000			
	پیش پرداخت	-			
	مبلغ قابل پرداخت	304,205,000			
مهر و امضاء فروشنده:			مهر و امضاء خریدار:		

مطلوب است:

صدور سند حسابداری مرتبط با این رویداد.

شماره سند:		شماره سند:		شماره سند:	
تاریخ سند:		شرکت		شماره صفحه دفتر روزنامه:	
ردیف		سند حسابداری		تعداد ضمامم:	
کد حساب	شرح	مبلغ جزء	بدهکار (ریال)	بستانکار (ریال)	
	وسایط نقلیه		۲۸۰۶۰۰۰۷۰۰		
	سایر حساب های دریافتی - مالیات ارزش افزوده		۲۳۶۰۴۳۰۰		
	موجودی نقد - بانک			۳۰۴۲۰۵۰۰۰	
	جمع: سیصد و چهار میلیون و دویست و پنج هزار ریال		۳۰۴۲۰۵۰۰۰	۳۰۴۲۰۵۰۰۰	
شرح سند: پرداخت بابت خرید ماشین آلات و هزینه های مربوط به آن					
تنظیم کننده:		تأیید کننده:		تصویب کننده:	

و) اثاثه و منصوبات

دارایی‌هایی هستند که جزء وسایل ضروری و تسهیلاتی برای اجرای امور اداری، خدمات دفتری و عمومی به شمار می‌روند، اثاثه و منصوبات، شامل دستگاه‌های محاسباتی، تجهیزات اداری، تجهیزات سرمایشی - گرمایشی، تجهیزات مخابراتی منقول، وسایل صوتی و تصویری و... می‌باشد.

شرکتی اثاثه خود را در هفت گروه به شرح جدول ذیل طبقه‌بندی نموده است، به نظر شما هر یک از اثاثه باید در کدام گروه طبقه‌بندی شود؟

فعالیت

ردیف	شرح اثاثه	ماشین‌های اداری	لوازم الکترونیکی	لوازم خانگی و آشپزخانه	مبلمان اداری و خانگی	لوازم مخابراتی	وسایل ورزشی	وسایل پزشکی
۱	دستگاه‌های فتوکپی و تکثیر	✓						
۲	بارکدخوان	✓						
۳	دوربین عکاسی و فیلم‌برداری		✓					
۴	یخچال و فریزر							
۵	کمد‌ها و فایل‌ها							
۶	تلفن‌های رومیزی و همراه							
۷	تردمیل							
۸	دستگاه تست قند خون (گولکومتر)							
۹	دستگاه پرفراژ برقی							
۱۰	آمپلی فایر و میکروفون							
۱۱	ماشین لباس‌شویی و ظرف‌شویی							
۱۲	دمبل، وزنه و هالتر							
۱۳	برانکارد							
۱۴	بخاری برقی و گازی							
۱۵	فرش‌های دست‌بافت و ماشینی							
۱۶	آب سردکن و یخ‌ساز							
۱۷	قاب‌های نفیس و با ارزش							
۱۸	فشارسنج، گوشی و دماسنج طبی							

بهای تمام شده اثاثه و منصوبات شامل اجزای زیر است:

- ۱ قیمت خرید پس از کسر تخفیف‌های تجاری و نقدی
- ۲ هزینه حمل و نقل، بیمه و بارگیری
- ۳ عوارض حقوقی گمرکی و سایر حقوق پرداختی به مراجع قانونی
- ۴ سایر مخارجی که برای راه‌اندازی دارایی تا مرحله بهره‌برداری انجام می‌شوند، مانند نصب و زیرسازی و حق‌الزحمه خدمات فنی.

مثال:

شرکت «گنبد» با برنده شدن در یک مزایده، ۱۰۰ عدد صندلی ویژه سالن همایش را از شرکت «گرگان» خریداری کرده و در این خصوص پرداخت‌هایی به شرح زیر انجام داده است:

ردیف	شرح پرداخت‌ها	مبلغ
۱	مبلغ اثانه طبق فاکتور - با مالیات	۵۴'۵۰۰'۰۰۰
۲	مخارج شرکت در مزایده	۲۵۰'۰۰۰
۳	حمل و جابه‌جایی - بدون مالیات	۱'۷۵۰'۰۰۰
۴	فاکتور خرید و تعویض روکش - با مالیات	۹'۸۱۰'۰۰۰
۵	مخارج نصب در سالن اجتماعات	۲'۵۰۰'۰۰۰
	جمع	۶۸'۸۱۰'۰۰۰

مطلوب است:

صدور سند حسابداری خرید اثانه و تعیین بهای تمام شده هر عدد صندلی

$$(۵۴'۵۰۰'۰۰۰ + ۹'۸۱۰'۰۰۰) \div ۱۰۹\% = ۵۹'۰۰۰'۰۰۰$$

$$۵۹'۰۰۰'۰۰۰ \times ۹\% = ۵'۳۱۰'۰۰۰$$

شماره سند: تاریخ سند:		شرکت سند حسابداری		شماره صفحه دفتر روزنامه: تعداد ضمام:	
ردیف	کد حساب	شرح	مبلغ جزء	بدهکار (ریال)	بستانکار (ریال)
		اثانه		۶۳'۵۰۰'۰۰۰	
		سایر حساب‌های دریافتی - مالیات ارزش افزوده		۵'۳۱۰'۰۰۰	
		موجودی نقد - بانک			۶۸'۸۱۰'۰۰۰
		جمع: شصت و هشت میلیون و هشتصد و هزار ریال		۶۸'۸۱۰'۰۰۰	۶۸'۸۱۰'۰۰۰
شرح سند: پرداخت بابت خرید ماشین‌آلات و هزینه‌های مربوط به آن					
تنظیم کننده:		تأیید کننده:		تصویب کننده:	

$$۶۳'۵۰۰'۰۰۰ \div ۱۰۰ = ۶۳۵'۰۰۰ \text{ صندلی هر عدد صندلی}$$

ز) تأسیسات

فعالیت

شرکت «دلتا» با توجه به مخارج بالای هزینه برق مصرفی کارخانه جهت خرید و نصب یک دستگاه ژنراتور تولید برق و چند دستگاه کولر کم مصرف اقدام کرده است، حسابدار جدید شرکت با مراجعه به اسناد قبلی دریافته است که شرکت به رغم داشتن تأسیسات، حسابی تحت این عنوان ندارد. بررسی کنید دلیل این امر چیست و هر یک از خریدهای جدید در چه حسابی ثبت می‌شوند و چرا؟

تأسیسات، به دارایی‌هایی گفته می‌شود که جهت اجرای خدمات جنبی فعالیت‌های شرکت و یا تسهیل آن ایجاد می‌گردد مانند دستگاه‌های مولد برق، موتور پمپ‌های آب، دستگاه‌های ایجاد گرمایش و سرمایش (مانند شوفاژ) و غیره، هر چند نبودن این نوع دارایی‌ها ممکن است به مختل شدن عملیات منجر شوند ولی مستقیماً در فعالیت شرکت نقشی ندارند.

تفکیک تأسیسات از ساختمان، با توجه به ماهیت تأسیساتی که در ساختمان یا کارخانه یا محل کارگاه نصب می‌شوند، مشکل است.

برای شناسایی تأسیسات و ثبت آن می‌توان آنها را در گروه‌های زیر طبقه‌بندی نمود و عوامل تشکیل دهنده یا قیمت تمام شده آنها را مشخص کرد:

الف) تأسیسات موجود در سازه ساختمان‌های خریداری شده در قیمت تمام شده همان ساختمان منظور می‌گردد. سایر تأسیسات موجود در شرکت باید از قیمت تمام شده خرید شرکت تفکیک و به صورت مجزا در سر فصل تأسیسات ثبت گردد.

ب) تأسیسات ایجاد شده در ساختمان یا کارخانه یا کارگاه‌ها: هرگاه تأسیسات جدیدی در ساختمان یا کارخانه ایجاد گردد باید کلیه هزینه‌های مرتبط از زمان شروع تا زمان بهره‌برداری در سر فصل تأسیسات ثبت گردد.

ج) تأسیسات ایجاد شده در ساختمان‌های استیجاری: تأسیساتی که به هزینه مستأجر ایجاد می‌شود در صورتی که قابل دریافت از مالک نباشد تحت سر فصل تأسیسات منظور می‌گردد.

عوامل تشکیل دهنده قیمت تمام شده تأسیسات عبارت‌اند از:

- ۱ قیمت خرید پس از کسر تخفیفات
- ۲ هزینه حمل و نقل بیمه و بارگیری
- ۳ مخارج نصب و راه‌اندازی تا مرحله بهره‌برداری
- ۴ سایر هزینه‌های ضروری مرتبط

مثال:

کارگاه ریسندگی «زابل» یک دستگاه مولد برق را به مبلغ ۷۵۰۰۰۰۰۰ ریال از شرکت «زهک» خریداری نمود و طبق توافق، مبلغ خرید به اضافه مالیات بر ارزش افزوده آن (۹٪) ثبت فاکتور گردید و همراه با مبلغ ۷۵۰۰۰۰۰۰ ریال مخارج برچیدن تأسیسات در تاریخ خرید (۹۶/۴/۱۶) توسط خریدار پرداخت شد. در تاریخ ۹۶/۴/۲۰ بابت انتقال تأسیسات به کارگاه طبق برنامه معتبر مبلغ ۲۰۱۸۰۰۰۰ ریال و در تاریخ ۹۶/۴/۳۰ بابت نصب و آماده‌سازی دستگاه مبلغ ۱۶۰۸۹۵۰۰۰ ریال (بهای خدمات + مالیات ارزش افزوده) پرداخت شد و از تاریخ ۹۶/۵/۱ شروع به کار کرد، بر اساس قراردادی معین با واحد «خدمات پس از فروش» شرکت تولیدکننده، مبلغ ۲۷۲۰۵۰۰ ریال در پایان هر ماه، بابت سرویس و نگهداری پرداخت می‌شود.

مطلوب است:

صدور سند حسابداری مرتبط با پرداخت‌های فوق تا پایان مرداد ماه ۹۶

شماره سند: تاریخ سند: ۹۶/۴/۱۶		شرکت سند حسابداری		شماره صفحه دفتر روزنامه: تعداد ضمائم:	
ردیف	کد حساب	شرح	مبلغ جزء	بدهکار (ریال)	بستانکار (ریال)
		تأسیسات		۸۲'۵۰۰'۰۰۰	
		سایر حساب‌های دریافتی - مالیات بر ارزش افزوده		۶'۷۵۰'۰۰۰	
		موجودی نقد - بانک			۸۹'۲۵۰'۰۰۰
		جمع: هشتاد و نه میلیون و دویست و پنجاه هزار ریال		۸۹'۲۵۰'۰۰۰	۸۹'۲۵۰'۰۰۰
شرح سند: پرداخت بابت خرید ژنراتور برق و مخارج برچیدن آن					
تنظیم کننده:		تأیید کننده:		تصویب کننده:	

شماره سند: تاریخ سند: ۹۶/۴/۲۰		شرکت سند حسابداری		شماره صفحه دفتر روزنامه: تعداد ضمائم:	
ردیف	کد حساب	شرح	مبلغ جزء	بدهکار (ریال)	بستانکار (ریال)
		تأسیسات		۲'۰۰۰'۰۰۰	
		سایر حساب‌های دریافتی - مالیات بر ارزش افزوده		۱۸۰'۰۰۰	
		موجودی نقد - بانک			۲'۱۸۰'۰۰۰
		جمع: دو میلیون و صد و هشتاد هزار ریال		۲'۱۸۰'۰۰۰	۲'۱۸۰'۰۰۰
شرح سند: پرداخت هزینه حمل تأسیسات					
تنظیم کننده:		تأیید کننده:		تصویب کننده:	

شماره سند: تاریخ سند: ۹۶/۴/۳۰		شرکت سند حسابداری		شماره صفحه دفتر روزنامه: تعداد ضمائم:	
ردیف	کد حساب	شرح	مبلغ جزء	بدهکار (ریال)	بستانکار (ریال)
		تأسیسات		۱۵'۵۰۰'۰۰۰	
		سایر حساب‌های دریافتی - مالیات بر ارزش افزوده		۱'۳۹۵'۰۰۰	
		موجودی نقد - بانک			۱۶'۸۹۵'۰۰۰
جمع: شانزده میلیون و هشتصد و نود و پنج هزار ریال				۱۶'۸۹۵'۰۰۰	۱۶'۸۹۵'۰۰۰
شرح سند: پرداخت بابت نصب و آماده‌سازی ژنراتور برق					
تنظیم کننده:		تأیید کننده:		تصویب کننده:	

شماره سند: تاریخ سند: ۹۶/۵/۳۱		شرکت سند حسابداری		شماره صفحه دفتر روزنامه: تعداد ضمائم:	
ردیف	کد حساب	شرح	مبلغ جزء	بدهکار (ریال)	بستانکار (ریال)
		هزینه تعمیر و نگهداری		۲۵۰'۰۰۰	
		سایر حساب‌های دریافتی - مالیات بر ارزش افزوده		۲۲'۵۰۰	
		موجودی نقد - بانک			۲۷۲'۵۰۰
جمع: دو بیست و هفتاد و دو هزار و پانصد ریال				۲۷۲'۵۰۰	۲۷۲'۵۰۰
شرح سند: پرداخت بابت تعمیر و نگهداری					
تنظیم کننده:		تأیید کننده:		تصویب کننده:	

ح) ابزار و لوازم فنی و پشتیبانی

ابزار و لوازمی که برای نگهداری، تعمیر و راه‌اندازی سایر دارایی‌ها به کار گرفته می‌شوند به اصطلاح «ابزار و لوازم فنی» نامیده می‌شوند.

چند نمونه اموالی را که می‌توانند در این گروه طبقه‌بندی شوند نام ببرید.

فعالیت

رسید ابزار					
تاریخ :		کارتخانه :		قسمت تحویل گیرنده :	
شماره :		شرح مشخصات کالا با ابزار		تعداد یا مقدار	زمان برگشت
ردیف	شماره	شرح مشخصات کالا با ابزار	تعداد یا مقدار	زمان برگشت	ملاحظات
نام و امضای تحویل گیرنده :		نام و امضای تحویل دهنده :		نام و امضای سرپرست مربوطه :	
توزیع نسخ :			۱. ابزار ۲. درخواست کننده		

بهای تمام شده ابزار و لوازم فنی شامل اجزای زیر است:

- ۱ قیمت خرید پس از کسر تخفیف‌های تجاری و نقدی
- ۲ هزینه حمل و نقل
- ۳ سایر مخارج ضروری

آن دسته از ابزار و لوازم فنی که عمر مفیدشان به حد کافی طولانی نیست یا از نظر مبلغ با اهمیت نمی‌باشند بر مبنای آیین نامه تفکیک مخارج جاری و سرمایه‌ای شرکت، به عنوان موجودی محسوب می‌شوند و در سال به کارگیری در سرفصل هزینه‌های عملیاتی (دوره) منظور می‌گردند.

نکته

ط) معادن و منابع طبیعی

به گروهی از دارایی‌های ثابت موجود در طبیعت می‌گویند که متناسب با بهره‌برداری، ارزش آنها کاسته می‌شود و با تمام شدن امکان استخراج و بهره‌برداری، ارزش منابع طبیعی آن به صفر می‌رسد.

قیمت تمام شده معادن و منابع طبیعی عبارت‌اند از:

- ۱ قیمت خرید
- ۲ مخارج مربوط به دریافت مجوز بهره‌برداری (امتیاز استخراج و بهره‌برداری)
- ۳ وسایل و تجهیزاتی که مستقیماً به بهره‌برداری مربوط می‌شوند.
- ۴ کلیه هزینه‌هایی که شرکت، جهت استفاده مناسب از معادن و منابع طبیعی متحمل می‌شود.

ی) پیش پرداخت‌های سرمایه‌ای

کلیه پرداخت‌هایی که شرکت برای تحصیل دارایی‌های ثابت و سرمایه‌ای و اجرای پروژه‌های عمرانی قبل از تصرف آنها تا زمان انتقال مالکیت دارایی انجام می‌دهد در این سرفصل طبقه‌بندی می‌گردد، از قبیل پیش‌پرداخت خرید زمین، ساختمان، ماشین‌آلات، وسایط نقلیه و غیره.

مثال:

شرکت «آذرشهر» در تاریخ ۹۶/۷/۱۱ از طریق پرداخت الکترونیکی ۱۵۰'۰۰۰'۰۰۰ ریال اقدام به ثبت نام برای خرید یک دستگاه خودرو وانت نموده است، طبق اعلام سایت فروش اینترنتی شرکت، خودروهای ثبت‌نامی در این مرحله، در بهمن ماه و پس از دریافت مابقی وجه، تحویل مشتریان خواهد شد، در تاریخ ۹۶/۱۱/۱۲ پس از صدور حواله بانکی در وجه شرکت فروشنده به مبلغ ۳۴۴'۵۰۰'۰۰۰ ریال، سند مالکیت خودرو به نام شرکت «آذرشهر» صادر و همراه با خودرو تحویل نماینده شرکت شد. بخشی از فاکتور صادره بیانگر جزئیات مجموع مبالغ پرداختی به شرح زیر است:

ردیف	شرح	مبلغ
۱	قیمت فروش اینترنتی - تحویل نمایندگی	۴۲۰'۳۴۸'۲۱۵
۲	عوارض و مالیات بر ارزش افزوده (۹٪)	۳۷'۸۳۱'۳۳۹
۳	بیمه شخص ثالث	۱۱'۲۱۰'۰۰۰
۴	مبلغ ثابت شماره‌گذاری	۶'۰۰۰'۰۰۰
۵	مالیات شماره‌گذاری (۳٪)	۱۲'۶۱۰'۴۴۶
۶	تجهیزات اضافی	۶'۵۰۰'۰۰۰
جمع کل		۴۹۴'۵۰۰'۰۰۰
پیش پرداخت - زمان ثبت نام		(۱۵۰'۰۰۰'۰۰۰)
مبلغ قابل پرداخت		۳۴۴'۵۰۰'۰۰۰

مطلوب است:

صدور سند حسابداری رخدادهای فوق.

شماره سند:		شرکت		شماره صفحه دفتر روزنامه:	
تاریخ سند: ۹۶/۷/۱۱		سند حسابداری		تعداد ضمام:	
ردیف	کد حساب	شرح	مبلغ جزء	بدهکار (ریال)	بستانکار (ریال)
		پیش پرداخت خرید وسایط نقلیه		۱۵۰'۰۰۰'۰۰۰	
		موجودی نقد - بانک			۱۵۰'۰۰۰'۰۰۰
جمع: یکصد و پنجاه میلیون ریال				۱۵۰'۰۰۰'۰۰۰	۱۵۰'۰۰۰'۰۰۰
شرح سند: پیش پرداخت خرید وانت					
تنظیم کننده:		تأیید کننده:		تصویب کننده:	

شماره سند: ۹۶/۱۱/۱۲ تاریخ سند:		شرکت سند حسابداری		شماره صفحه دفتر روزنامه: تعداد ضمائیم:	
ردیف	کد حساب	شرح	مبلغ جزء	بدهکار (ریال)	بستانکار (ریال)
		وسایط نقلیه - وانت		۴۵۶'۶۶۸'۶۶۱	
		سایر حساب های دریافتی - مالیات ارزش افزوده		۳۷۸'۳۱۳'۳۳۹	
		پیش پرداخت خرید وسایط نقلیه			۱۵۰'۰۰۰'۰۰۰
		موجودی نقد - بانک			۳۴۴'۵۰۰'۰۰۰
		جمع: چهارصد و نود و چهار میلیون و پانصد هزار ریال		۴۹۴'۵۰۰'۰۰۰	۴۹۴'۵۰۰'۰۰۰
شرح سند: پرداخت مابه التفاوت پرداختی بابت خرید وانت پس از کسر پیش پرداخت					
تنظیم کننده:		تأیید کننده:		تصویب کننده:	

مثال:

اطلاعات زیر مربوط به بخشی از دارایی های شرکت «نیاسر» است که مؤدی مالیات برارزش افزوده محسوب نمی شود:

الف) زمین و مستحقات

۱'۰۰۰'۰۰۰	قیمت خرید زمین (شامل امتیاز ۶ خط تلفن ثابت)
۷۵'۰۰۰	هزینه نقل و انتقال سند مالکیت
۱۰۰'۰۰۰	هزینه تخریب ساختمان قدیمی
۹۰'۰۰۰	مخارج تسطیح و خاک برداری
۵۰'۰۰۰	درآمد حاصل از فروش مصالح اسقاطی
۲۰'۰۰۰	هزینه نصب حفاظ و نرده دور زمین
۳۵'۰۰۰	هزینه احداث پیاده رو

ارزش امتیاز خطوط تلفن ثابت مربوط به زمین خریداری شده، مبلغ ۱۲۵'۰۰۰ ریال تعیین شده است.

ب) ساختمان

۹۰'۰۰۰	دریافت پروانه ساختمان و تهیه نقشه
۷۰۰'۰۰۰	مخارج احداث (مواد و مصالح و دستمزد)
۲۰۰'۰۰۰	هزینه بهره در طول دوره ساخت
۹۵۰'۰۰۰	قیمت نقدی ساختمان مشابه در بازار معادل مبلغ ۹۵۰'۰۰۰ ریال است.

ج) ماشین آلات و تجهیزات

۳۰۰۰۰۰۰	قیمت خرید (قبل از احتساب تخفیف)
٪۵	تخفیفات تجاری
ن / ۶۰ - ۱۰/۳	تخفیفات نقدی
۷۵۰۰۰۰	هزینه حمل و بیمه حمل و عوارض گمرکی
۵۰۰۰۰۰	هزینه نصب و راه اندازی
۱۵۰۰۰۰	مواد مصرفی برای تولید آزمایشی
۱۰۰۰۰۰	هزینه نگهداری و تعمیرات ماه اول
۷'۵۰۰	جریمه تأخیر در پرداخت عوارض گمرکی

د) اثاثه

۲۵۰۰۰۰۰	قیمت خرید (پس از احتساب تخفیف تجاری)
٪۳	تخفیفات تجاری
ن / ۶۰ - ۱۰/۲	تخفیفات نقدی
۵۵۰۰۰۰	هزینه حمل

به استثنای اثاثه و ماشین آلات که نسبه خریداری شده، بقیه اقلام نقداً خریداری و وجه آن پرداخت شده است.

مطلوب است:

الف) تعیین بهای تمام شده هر قلم از دارایی‌ها.

ب) صدور سند حسابداری تحصیل دارایی‌ها و پرداخت هزینه‌های مرتبط با آن.

ج) صدور سند حسابداری پرداخت بدهی‌های ناشی از خرید دارایی‌ها در دوره تخفیف و بعد از آن.

پاسخ:

الف) قیمت تمام شده زمین

۱'۰۰۰'۰۰۰	قیمت خرید
(۱۲۵'۰۰۰)	امتیاز تلفن
۷۵'۰۰۰	هزینه انتقال مالکیت
۱۰۰'۰۰۰	هزینه تخریب ساختمان قدیمی
۹۰'۰۰۰	مخارج تسطیح و خاک برداری
(۵۰'۰۰۰)	درآمد فروش مصالح اسقاط
<u>۱'۰۹۰'۰۰۰</u>	بهای تمام شده زمین

ب) مستحقات در زمین

۲۰'۰۰۰	هزینه نصب حفاظ و نرده دور زمین
۳۵'۰۰۰	هزینه احداث پارکینگ
<u>۵۵'۰۰۰</u>	بهای تمام شده مستحقات

ج) ساختمان

۹۰'۰۰۰	پروانه ساخت و نقشه‌های فنی
۷۰۰'۰۰۰	هزینه احداث
۲۰۰'۰۰۰	هزینه بهره در طی دوره ساخت
۹۹۰'۰۰۰	جمع
(۴۰'۰۰۰)	مازاد بهای تمام شده ساختمان بر ارزش متعارف
<u>۹۵۰'۰۰۰</u>	قیمت تمام شده ساختمان

د) ماشین‌آلات و تجهیزات

۲۸۵'۰۰۰	قیمت خرید پس از کسر تخفیفات تجاری
(۸'۵۵۰)	تخفیفات نقدی ($۲۸۵'۰۰۰ \times ۳\%$)
<u>۲۷۶'۴۵۰</u>	خالص قیمت خرید
۷۵'۰۰۰	هزینه حمل، بیمه و گمرک
۵۰'۰۰۰	هزینه نصب و راه‌اندازی
۱۵'۰۰۰	مواد مصرفی برای تولید آزمایشی
<u>۴۱۶'۴۵۰</u>	بهای تمام شده ماشین‌آلات و تجهیزات

ه) اثاثه

۲۵۰'۰۰۰	قیمت خرید پس از کسر تخفیفات تجاری
(۵'۰۰۰)	تخفیفات نقدی ($۲۵۰'۰۰۰ \times ۲\%$)
<u>۲۴۵'۰۰۰</u>	خالص قیمت خرید
۵۵'۰۰۰	هزینه حمل
<u>۳۰۰'۰۰۰</u>	بهای تمام شده اثاثه

۱۲۵'۰۰۰ و) قیمت تمام شده حق‌الامتياز

ز) هزینه‌های جاری (سود و زیانی)

۴۰'۰۰۰	هزینه بهره (مازاد قیمت نقدی بر بهای تمام شده)
۱۰'۰۰۰	هزینه نگهداری ماه اول ماشین‌آلات
۷'۵۰۰	جریمه تأخیر در پرداخت عوارض گمرکی
<u>۵۷'۵۰۰</u>	جمع

شماره سند: تاریخ سند:		شرکت سند حسابداری		شماره صفحه دفتر روزنامه: تعداد ضمائم:	
ردیف	کد حساب	شرح	مبلغ جزء	بدهکار (ریال)	بستانکار (ریال)
		زمین		۱۰۹۰۰۰۰۰	
		مستحقات در زمین		۵۵۰۰۰۰	
		ساختمان		۹۵۰۰۰۰۰	
		ماشین آلات		۴۱۶۴۵۰	
		اثاثه		۳۰۰۰۰۰۰	
		حق امتیازها		۱۲۵۰۰۰۰	
		موجودی نقد - بانک			۲۰۴۱۵۰۰۰۰
		سایر حساب های پرداختی			۵۲۱۴۵۰
جمع: دو میلیون و نهصد و سی و شش هزار و چهارصد و پنجاه ریال				۲۰۹۳۶۴۵۰	۲۰۹۳۶۴۵۰
شرح سند: تحصیل دارایی های ثابت					
تنظیم کننده:		تأیید کننده:		تصویب کننده:	

شماره سند: تاریخ سند:		شرکت سند حسابداری		شماره صفحه دفتر روزنامه: تعداد ضمائم:	
ردیف	کد حساب	شرح	مبلغ جزء	بدهکار (ریال)	بستانکار (ریال)
		هزینه های مالی		۴۷۵۰۰	
		- هزینه متفرقه مالی	۴۰۰۰۰۰		
		- هزینه تأخیر در پرداخت عوارض گمرکی	۷۵۰۰		
		هزینه تعمیر و نگهداری		۱۰۰۰۰۰	
		موجودی نقد - بانک			۵۷۵۰۰
جمع: پنجاه و هفت هزار و پانصد ریال				۵۷۵۰۰	۵۷۵۰۰
شرح سند: پرداخت هزینه های شرکت					
تنظیم کننده:		تأیید کننده:		تصویب کننده:	

■ بدهی ناشی از خرید ماشین آلات در طی مهلت تعیین شده، از سوی خریدار پرداخت شود:

شماره سند: تاریخ سند:		شرکت سند حسابداری		شماره صفحه دفتر روزنامه: تعداد ضمام:	
ردیف	کد حساب	شرح	مبلغ جزء	بدهکار (ریال)	بستانکار (ریال)
		سایر حساب های پرداختنی		۲۷۶'۴۵۰	
		موجودی نقد - بانک			۲۷۶'۴۵۰
		جمع: دویست و هفتاد و شش هزار و چهارصد و پنجاه ریال		۲۷۶'۴۵۰	۲۷۶'۴۵۰
شرح سند: پرداخت بدهی طی دوره تخفیف					
تنظیم کننده:		تأیید کننده:		تصویب کننده:	

■ بدهی مربوطه به موقع پرداخت نگردد:

شماره سند: تاریخ سند:		شرکت سند حسابداری		شماره صفحه دفتر روزنامه: تعداد ضمام:	
ردیف	کد حساب	شرح	مبلغ جزء	بدهکار (ریال)	بستانکار (ریال)
		سایر حساب های پرداختنی		۲۷۶'۴۵۰	
		هزینه مالی - تخفیفات استفاده نشده		۸'۵۵۰	
		موجودی نقد - بانک			۲۸۵'۰۰۰
		جمع: دویست و هشتاد و پنج هزار ریال		۲۸۵'۰۰۰	۲۸۵'۰۰۰
شرح سند: پرداخت بدهی بعد از دوره تخفیف					
تنظیم کننده:		تأیید کننده:		تصویب کننده:	

■ بدهی ناشی از خرید اثاثه در طی مهلت تعیین شده، از سوی خریدار پرداخت شود:

شماره سند: تاریخ سند:		شرکت سند حسابداری		شماره صفحه دفتر روزنامه : تعداد ضمائم:	
ردیف	کد حساب	شرح	مبلغ جزء	بدهکار (ریال)	بستانکار (ریال)
		سایر حساب‌های پرداختی		
		موجودی نقد - بانک		
جمع:					
شرح سند: پرداخت بدهی طی دوره تخفیف					
تنظیم کننده:		تأیید کننده:		تصویب کننده:	

■ بدهی مربوطه به موقع پرداخت نگردد:

شماره سند: تاریخ سند:		شرکت سند حسابداری		شماره صفحه دفتر روزنامه : تعداد ضمائم:	
ردیف	کد حساب	شرح	مبلغ جزء	بدهکار (ریال)	بستانکار (ریال)
		سایر حساب‌های پرداختی		
		هزینه مالی - تخفیفات استفاده نشده		
		موجودی نقد - بانک		
جمع: دویست و پنجاه هزار ریال					
شرح سند: پرداخت بدهی بعد از دوره تخفیف					
تنظیم کننده:		تأیید کننده:		تصویب کننده:	

کار عملی ۴

از بین کلمات زیر، کلمه‌های مناسب را در جاهای خالی قرار دهید.

«موجودی، زیان ناشی از تخریب، ضروری، غیرضروری، جاری، آتی، بهای تمام شده، درآمد، هزینه، نامشهود، ثابت مشهود»

الف) قطعات یدکی و ابزار تعمیراتی معمولاً به عنوان محسوب و در زمان مصرف به عنوان شناسایی می‌شوند.

ب) مخارجی که بابت بیمه حوادث در خلال دورهٔ احداث بنای جدید پرداخت می‌شود به عنوان بخشی از ساختمان جدید، ثبت می‌شود، زیرا جزء مخارج و عادی بنای جدید است.

ج) قطعات عمده آماده جایگزینی، در صورتی که انتظار می‌رود بیش از یک دوره مالی مورد استفاده واحد تجاری واقع شود، به عنوان دارایی طبقه‌بندی می‌گردد.

د) مخارج تخریب ساختمان قدیمی متعلق به واحد تجاری به منظور احداث بنای جدید به عنوان ساختمان، ثبت می‌شود، زیرا این‌گونه مخارج مربوط به ساختمان قدیمی است.

ه) مخارجی که انتظار می‌رود منافع آنها تنها عاید دوره مالی جاری شود، جزء هزینه‌های دوره محسوب و از همان دوره کسر می‌شوند، مانند هزینه تعمیر و نگهداشت ماشین‌آلات.

و) دارایی‌های عموماً کاربرد جایگزین ندارند و نمی‌توان آنها را به اجزای کوچک‌تر برای فروش تقسیم کرد.

کار عملی ۵

مشخص کنید هریک از موارد زیر مربوط به بهای تمام شده کدام حساب دارایی است؟

۱ کارمزد دلالی زمین	۲ هزینه خرید تانکر
۳ حق ثبت زمین	۴ نرده کشی
۵ آسفالت محوطه	۶ پیاده‌روسازی
۷ احداث پارکینگ	۸ هزینه انتقال سند مالکیت ساختمان
۹ هزینه خاک برداری	۱۰ هزینه بیمه در طول دوره ساخت
۱۱ هزینه بارگیری ماشین‌آلات	۱۲ عوارض و حقوق گمرکی ماشین‌آلات
۱۳ پرداخت جریمه به علت تأخیر در پرداخت گمرکی	۱۴ پرده و کرکره
۱۵ دیوارکشی دور زمین	۱۶ منظره‌سازی
۱۷ ایجاد فضای سبز	۱۸ آلاچیق
۱۹ لوله‌کشی داخل ساختمان	۲۰ کمد دیواری

کابینت	۲۲	خرید زمین برای توسعه آینده کارخانه	۲۱
قفسه بندی	۲۴	پارتیشن	۲۳
پرچین	۲۶	کتابخانه دیواری	۲۵
هزینه حفر چاه	۲۸	آب پاش ها	۲۷
مونتاژ وسائط نقلیه	۳۰	هزینه نصب ماشین آلات	۲۹
سیستم سرمایشی و گرمایشی	۳۲	کولرگازی	۳۱
هزینه تبلیغات	۳۴	بازسازی محل نصب ماشین آلات	۳۲
هزینه تخریب ساختمان قدیمی	۳۶	هزینه حمل و نقل اولیه وسائط نقلیه	۳۵
مالیات مستغلات زمین	۳۸	فایل کشویی	۳۷
پروانه ساخت ساختمان	۴۰	هزینه خرید موتور سیکلت	۳۹
سیستم اطفای حریق	۴۲	هزینه خرید بیل مکانیکی	۴۱
سردخانه	۴۴	هزینه نقشه کشی ساختمان	۴۲
کتابخانه قابل جابه جایی	۴۶	تراکتور و بولدوزر	۴۵
زمینی که به قصد فروش کنارگذاری شده	۴۸	میز و صندلی	۴۷
حق الزحمه مهندسان نصب ماشین آلات	۵۰	بازسازی و مرمت ماشین آلات	۴۹

ردیف	شرح حساب	کد یا شرح مخارج
۱	زمین	
۲	مستحقات	
۳	ساختمان	
۴	اثاثه ومنصوبات	
۵	ماشین آلات	
۶	تأسیسات	
۷	سایر دارایی ها	
۸	منابع و معادن	
۹	وسائط نقلیه	
۱۰	...	

کار عملی ۶

برای محاسبه بهای تمام شده دارایی‌هایی که در جداول زیر ارائه شده‌اند، کدام یک از جاهای خالی را با چه مبلغی می‌توان تکمیل نمود؟

۲۹'۰۰۰'۰۰۰	خرید نقدی زمین
۱'۰۰۰'۰۰۰	هزینه انتقال سند
۵۰۰'۰۰۰	کارمزد دلالی
	دیوارکشی دور زمین
	مالیات غیر قابل استرداد
	هزینه حفر چاه
۳۰'۸۰۰'۰۰۰	بهای تمام شده زمین

۴۰'۰۰۰'۰۰۰	خرید مصالح جهت احداث ساختمان
۱'۰۰۰'۰۰۰	هزینه بیمه در طول دوره ساخت
۱۰'۰۰۰'۰۰۰	پرداخت دستمزد عوامل ساخت
	هزینه نقشه‌کشی
	هزینه ایجاد فضای سبز
	ایجاد پارکینگ
۵۲'۱۰۰'۰۰۰	بهای تمام شده ساختمان

۱۸'۰۰۰'۰۰۰	خرید نقدی ماشین‌آلات
۱'۰۰۰'۰۰۰	هزینه عوارض و گمرکی
	جریمه تأخیر در پرداخت حقوق گمرکی
۷۰۰'۰۰۰	هزینه بارگیری
۳۰۰'۰۰۰	بازسازی محل نصب
	تعمیر قطعاتی که در حمل آسیب دیده‌اند
	حق الزحمه متصدیان نصب
۲۱'۵۰۰'۰۰۰	بهای تمام شده ماشین‌آلات

کار عملی ۷

شرکت «هویزه» اطلاعات زیر را در خصوص با تحویل بخشی از اموال در پاییز ۹۶، ارائه نموده است:

ردیف	شرح	مبلغ (۱۰۰۰ ریال)
۱	خرید ساختمان فرسوده	۳۷۵۰۰۰۰
۲	تخریب ساختمان قدیمی	۵۴۰۵۰۰
۳	عواید حاصل از فروش مصالح	۶۰۲۵۰
۴	طراحی و نقشه‌کشی جهت احداث ساختمان	۱۹۰۰۷۵
۵	تسطیح و آماده‌سازی زمین	۷۵۰۰۰۰
۶	خرید ماشین‌آلات با شرط (ن/۶۰ - ۱۰/۴) - از تخفیف استفاده نشد	۲۷۲۰۵۰۰
۷	حمل و نقل ماشین‌آلات خریداری شده	۴۰۳۶۰
۸	جریمه رانندگی حمل ماشین‌آلات	۶۲۵
۹	مواد و مصالح و دستمزد احداث ساختمان جدید	۹۲۵۰۰۰۰
۱۰	زیرسازی برای استقرار ماشین‌آلات	۱۲۵۰۰۰۰
۱۱	نصب ماشین‌آلات	۹۰۸۱۰
۱۲	محوطه‌سازی، آسفالت، جدول‌بندی و ایجاد فضای سبز	۲۰۵۰۰
۱۳	کمک بلاعوض به نگهبان کارگاه موقت	۱۰۲۵۰
۱۴	بهره وام کوتاه مدت اخذ شده جهت احداث ساختمان	۲۷۰۲۵۰

مبالغ مربوط به ردیف‌های ۲، ۴، ۶، ۷ و ۱۱ همراه با مالیات ارزش افزوده (۹٪) می‌باشند.

مطلوب است:

تعیین بهای تمام شده اموال به تفکیک حساب‌های مورد استفاده.

کار عملی ۸

شرکت «شلمچه» - معاف از مالیات بر ارزش افزوده - به منظور افزایش تولید، یکی از ساختمان‌های قدیمی متعلق به واحد تجاری خود را برای احداث بنای جدید تخریب کرد، مخارج پرداخت شده به شرح زیر است:

۲۰۰۰۰۰۰۰	الف) تخریب ساختمان قدیمی
۱۲۰۰۰۰۰۰	ب) احداث انبار لوازم و مصالح طی دوره احداث
۵۰۰۰۰۰۰	ج) هزینه بیمه حوادث طی دوره احداث
۴۰۰۰۰۰۰	د) نقشه کشی
۱۱۵۰۰۰۰۰	ه) اخذ پروانه ساختمان جدید
۲۰۰۰۰۰۰	و) ایجاد فضای سبز اطراف ساختمان
۳۵۰۰۰۰۰	ز) آسفالت حیاط ساختمان
۱۳۵۰۰۰۰۰	ح) لوله کشی و سیم کشی داخل ساختمان
۱۸۰۰۰۰۰۰	ط) احداث پارکینگ
۹۵۰۰۰۰۰	ی) نرده کشی دور ساختمان
۸۵۰۰۰۰۰۰	ک) مصالح به کار رفته در ساختمان

مطلوب است:

الف) محاسبه بهای تمام شده دارایی‌ها
ب) ثبت حسابداری رویداد فوق در دفتر روزنامه

کار عملی ۹

شرکت بازرگانی «خلیج فارس» به ساخت مجتمع فروشگاهی جدیدی در اتوبان شهید چمران اقدام نموده است، اطلاعات مربوط به ساخت این مجتمع توسط شرکت مذکور به شرح زیر است (از مالیات بر ارزش افزوده صرف نظر شده است):

۹۶/۴/۵ - خرید ساختمانی فرسوده و غیرقابل استفاده به ارزش ۱۳۰۰۰۰۰۰۰۰ ریال از طریق حواله پایا.
۹۶/۴/۲۰ - تخریب ساختمان قدیمی با پرداخت نقدی ۴۰۰۰۰۰۰۰۰ ریال به منظور ساخت مجتمع.
۹۶/۴/۲۷ - فروش نقدی مصالح به جای مانده از تخریب به بهای ۱۵۰۰۰۰۰۰۰ ریال.
۹۶/۴/۲۹ - پرداخت مبلغ ۲۰۰۰۰۰۰۰۰ ریال بابت تسطیح و خاک برداری زمین.
۹۶/۵/۵ - تهیه نقشه ساختمانی با پرداخت ۵۶۵۰۰۰۰۰۰ ریال.
۹۶/۵/۲۹ - کسب مجوز ساخت و تمدید و اصلاح پروانه ساختمان با پرداخت ۷۵۰۰۰۰۰۰۰ ریال.
۹۶/۶/۱ - با توجه به پرداخت‌های متنوعی که در ارتباط با ساخت مجتمع پیش‌بینی می‌شود، مدیریت اقدام به صدور چک به منظور ایجاد تنخواه به نام آقای زاهدی - کارپرداز شرکت - به مبلغ ۳۰۰۰۰۰۰۰۰۰ ریال نمود تا پرداخت‌های نقدی کمتر از این مبلغ مستقیماً توسط تنخواه‌دار انجام شود.
طبق توافق، گزارش پرداخت‌های تنخواه در پایان هر ماه دریافت و پس از بررسی و تأیید، چک مربوط به تأمین وجه در همان روز صادر می‌شود و عملیات صدور اسناد حسابداری به روش تنخواه متغیر انجام می‌گیرد.

۹۶/۶/۳۰- دریافت اسناد هزینه‌ای به شرح زیر از کارپرداز شرکت:

پرداخت ۳'۰۰۰'۰۰۰ ریال بابت گودبرداری و ۲'۵۵۰'۰۰۰ ریال بابت خرید و نصب نرده به منظور ایمن‌سازی گود و ۵'۰۰۰'۰۰۰ ریال خرید وسایل و ابزارآلات مصرفی.

۹۶/۷/۳۰- دریافت اسناد هزینه‌ای به شرح زیر از کارپرداز شرکت:

پرداخت مبلغ ۵'۰۰۰'۰۰۰ ریال بابت خرید امتیاز آب و ۳'۰۰۰'۰۰۰ ریال بابت انشعاب فاضلاب و ۸'۰۰۰'۰۰۰ ریال مصالح ساختمانی و ۹'۰۰۰'۰۰۰ ریال دستمزد کارگران و ۲'۵۰۰'۰۰۰ ریال دستمزد مهندسین مشاور.

۹۶/۸/۱۱- صدور ۴ فقره چک ۲۲'۵۰۰'۰۰۰ ریالی بابت خرید بخش عمده‌ای از مصالح ساختمانی طبق نظر مهندسین مشاور (تاریخ اولین برگ چک روز خرید - ۹۶/۸/۱۱ - و بقیه به فاصله یک ماه از یکدیگر می‌باشند)

۹۶/۸/۳۰- دریافت اسناد هزینه‌ای به شرح زیر از کارپرداز شرکت:

پرداخت مبلغ ۶'۰۰۰'۰۰۰ ریال بابت خرید امتیاز برق و نصب کنتور و ۷'۰۰۰'۰۰۰ ریال بابت مصالح ساختمانی و ۸'۰۰۰'۰۰۰ ریال دستمزد کارگران و ۴'۰۰۰'۰۰۰ ریال لوله و اتصالات.

۹۶/۹/۳۰- دریافت اسناد هزینه‌ای به شرح زیر از کارپرداز شرکت:

پرداخت مبلغ ۷'۵۰۰'۰۰۰ ریال بابت خرید مصالح ساختمانی و ۵'۸۵۰'۰۰۰ ریال دستمزد کارگران و ۴'۶۵۰'۰۰۰ ریال بهای ساخت و نصب در و پنجره و ۸'۵۰۰'۰۰۰ ریال شیرآلات و تجهیزات برقی و ۱'۱۵۰'۰۰۰ ریال تعویض بخشی از لوله‌کشی آسیب‌دیده ناشی از تقصیر کارگران ساختمانی که به حساب آنها منظور شد.

۹۶/۱۰/۳۰- دریافت اسناد هزینه‌ای به شرح زیر از کارپرداز شرکت:

پرداخت مبلغ ۱۲'۵۰۰'۰۰۰ ریال بابت خرید و نصب تأسیسات حرارتی و برودتی قابل انتقال و ۵'۵۰۰'۰۰۰ ریال بابت خرید مصالح ساختمانی و ۷'۳۵۰'۰۰۰ ریال دستمزد کارگران پس از کسر خسارت ماه قبل ایشان.

۹۶/۱۱/۳۰- با دریافت آخرین اسناد هزینه‌ای به شرح زیر و منظور نمودن وجه نقد باقی‌مانده نزد کارپرداز شرکت به حساب ایشان، حساب تنخواه گردان بسته شد:

پرداخت مبلغ ۲'۱۰۰'۰۰۰ ریال بابت خرید و نصب تجهیزات روشنایی و ۲'۵۵۰'۰۰۰ ریال بابت تنظیف و تخلیه نخاله ساختمان و ۶'۳۵۰'۰۰۰ ریال دستمزد کارگران و ۳'۵۰۰'۰۰۰ ریال خرید هدایای روز افتتاح مجتمع.

۹۶/۱۲/۱۹- افتتاح و بهره‌برداری از مجتمع با پرداخت نقدی ۲'۴۵۰'۰۰۰ ریال بابت هزینه پذیرایی از شرکت‌کنندگان در مراسم رسمی افتتاح ساختمان و اعطای هدایای خریداری شده به مهمانان.

مطلوب است:

صدور سند حسابداری رخدادهای فوق و تنظیم حساب دارایی در جریان ساخت در دفتر کل

ردیف	شاخص های مورد ارزیابی	خودارزیابی هنرجو		نظر هنرآموز	
		موفق	ناموفق	موفق	ناموفق
۱	حضور به موقع در کلاس درس و کارگاه آموزشی و رعایت نظم و انضباط				
۲	همراه داشتن وسایل آموزشی شخصی (کتاب، دفتر، ماشین حساب و ...)				
۳	شرکت فعال در بحث های گروهی و مسئولیت پذیری و درستکاری				
۴	پاسخ صحیح به سؤالات مطرح شده در کلاس و استدلال آن				
۵	تعریف قیمت تمام شده خرید اموال				
۶	تعریف آیین نامه مخارج جاری و سرمایه ای				
۷	تعریف اجزای بهای تمام شده هر قلم از دارایی های ثابت مشهود				
۸	تفکیک بهای تمام شده هر قلم از دارایی های ثابت مشهود				
۹	توانایی محاسبه بهای تمام شده دارایی های ثابت				
۱۰	توانایی صدور سند حسابداری خرید اموال				

د) صدور سند حسابداری بیمه اموال

وَلْيَخْشَ الَّذِينَ لَوْ تَرَكَوْا مِنْ خَلْفِهِمْ ذُرِّيَةً ضِعَافًا خَافُوا عَلَيْهِمْ فَلْيَتَّقُوا اللَّهَ وَلْيَقُولُوا قَوْلًا سَدِيدًا

و آنان که اگر فرزندان ناتوانی از خود بر جای بگذارند بر [آینده] آنان بیم دارند باید [از ستم بر یتیمان مردم نیز] بترسند پس باید از خدا پروا دارند و سخنی [به جا و] درست گویند.

(سوره نساء، آیه ۹)

۱) تعریف بیمه اموال و انواع آن

آیا می‌توانید دارایی یا خدماتی را نام ببرید که در کشورمان امکان ایجاد بیمه برای آنها وجود نداشته باشد؟

فعالیت

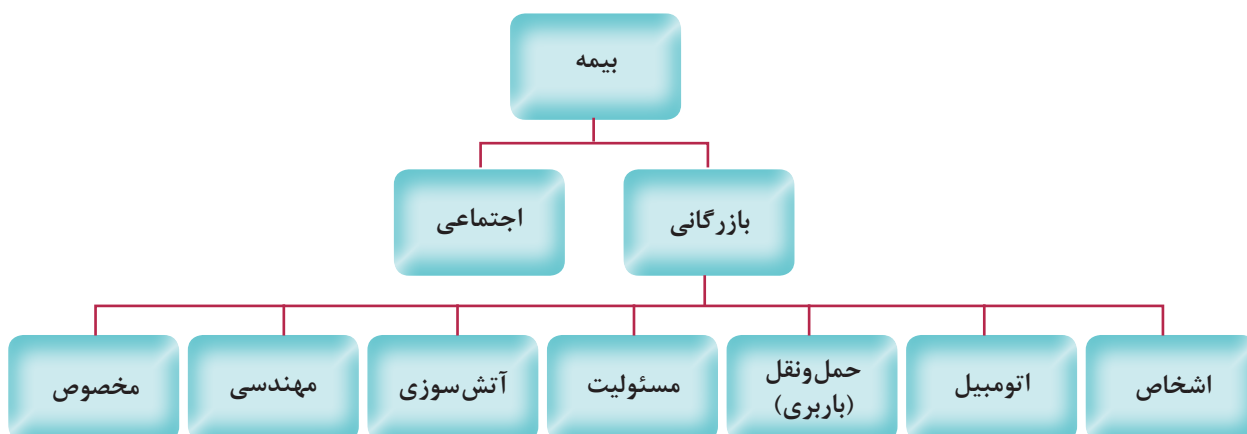
تعریف بیمه: بیمه به مفهوم اطمینان از امکان انتقال خسارت وارده از حوادث احتمالی و ناخواسته به فرد یا سازمان دیگری است.

قرارداد بیمه (بیمه نامه): عقدی است که به موجب آن یک طرف (بیمه‌گر) متعهد می‌شود در ازای دریافت حق بیمه از طرف دیگر (بیمه‌گذار)، در صورت وقوع حادثه، خسارت وارده به او یا شخص ذی‌نفع را جبران کند یا مبلغ معینی را به وی یا شخص ذی‌نفع بپردازد.

حق بیمه: مبلغی است که بیمه‌گر در ازای پذیرش خطر طبق قرارداد بیمه از بیمه‌گذار مطالبه می‌کند.

تاریخ شروع پوشش بیمه‌ای: عبارت است از تاریخ شروع پذیرش خطر توسط بیمه‌گر طبق قرارداد بیمه.

خسارت: عبارت است از مبلغ قابل پرداخت در اثر وقوع حوادث تحت پوشش قرارداد بیمه.

شناسایی و تعریف انواع بیمه

فعالیت

چند نمونه از فواید فردی و اجتماعی بیمه را نام ببرید.

بیمه، باتوجه به مبنای قانونی، اهداف و مقررات آن به دو نوع کلی به شرح زیر تقسیم می‌شود:

الف) بیمه‌های اجتماعی
ب) بیمه‌های بازرگانی

بسیاری از انواع بیمه‌های بازرگانی، مربوط به اموال و دارایی‌های شرکت است.

بیمه اموال:

فعالیت

آیا در ایجاد انواع بیمه جهت دارایی‌های شرکت، اجباری وجود دارد؟ دلیل آن چیست؟

اموال و دارایی‌های ثابت شرکت، باید در برابر خطرات قابل بیمه شدن، تحت پوشش بیمه‌ای قرار گیرند، با اجرای عملیات بیمه دارایی در سیستم اموال، واحد حسابداری اموال می‌تواند سند حسابداری را صادر نماید.

الف) بیمه اتومبیل:

هدف از ایجاد بیمه اتومبیل، جبران خسارات وارده به اتومبیل، اشخاص ثالث و سرنشینان اتومبیل در اثر حوادث رانندگی است.

انواع بیمه اتومبیل عبارت‌اند از:

- ۱ بیمه اجباری شخص ثالث
- ۲ بیمه اجباری حوادث راننده
- ۳ بیمه بدنه

ب) بیمه باربری (حمل و نقل):

بیمه باربری رشته‌ای از بیمه اموال است که کالا را در مقابل خطرات حمل از طریق دریا، زمین یا هوا، از مبدأ تا مقصد تحت شرایط خاصی مورد پوشش قرار می‌دهد.

ج) بیمه آتش سوزی:

بیمه آتش سوزی پوششی است که خسارات و زیان‌های ناشی از وقوع آتش سوزی، صاعقه و انفجار که به اموال مورد بیمه وارد می‌شود را براساس شرایط مندرج در بیمه‌نامه جبران کند.

البته بیمه گذار می‌تواند با پرداخت حق بیمه اضافی خطراتی مانند سیل، زلزله، طوفان، اعتصاب، رانش و ریزش زمین و... را نیز به تبع آن بیمه نماید.

د) بیمه مسئولیت:

بیمه‌گر در این بیمه تعهد می‌کند خسارت‌هایی را که بیمه‌گذار به‌طور ناخواسته، به اموال و مسئولیت ثالث وارد می‌کند و مسئول جبران آنها شناخته می‌شود، پرداخت نماید.

هـ) بیمه مهندسی:

بیمه‌گر در چهارچوب شرایط بیمه‌نامه مهندسی تعهد می‌کند که خسارت و یا زیان ناشی از حوادث اموالی را که مسئولیت طراحی، ساخت، نصب، تعمیر و یا نگهداری آنها بر عهده مهندسان بوده است در دوره‌های ساخت و بهره‌برداری جبران نماید.

بیمه‌گذار محترم با توجه به اینکه بیمه‌نامه مورد درخواست بر اساس مندرجات این پیشنهاد صادر خواهد شد، خواهشمند است آن را با دقت مطالعه و تکمیل فرمایید.

نام بیمه‌گذار: کد ملی: شماره تماس:

نشانی کامل محل مورد بیمه: (به ترتیب نام استان، شهر، خیابان اصلی، خیابان فرعی، پلاک، واحد)

کد پستی:

موضوع فعالیت: نوع مالکیت:

مدت بیمه: یک سال از ساعت ۲۴ روز

خطرات تحت پوشش: حریق، انفجار، صاعقه، زلزله، مسئولیت مالی در مقابل همسایگان، هزینه پاک‌سازی محل حادثه، سرقت و وقفه در فعالیت (عدم‌النفع)

ساختمان و موجودی و محتویات مورد بیمه به شرح زیر تحت پوشش بیمه قرار خواهد گرفت:

ردیف	خطرات مورد تعهد	مورد بیمه	سرمایه و پایه تعهدات	حق بیمه
۱	حریق، انفجار، صاعقه و زلزله	الف) ساختمان به ارزش ب) موجودی و محتویات به ارزش	۳۰۰۰۰۰۰۰۰ ریال ۷۰۰۰۰۰۰۰۰ ریال	- حق بیمه حریق، انفجار و صاعقه بر اساس نرخ مندرج در تعرفه - زلزله ۴۰۰۰۰۰۰ ریال
۲	سرقت با شکست حرز	موجودی و محتویات	۲۰۰۰۰۰۰۰۰ ریال	۸۰۰۰۰۰۰ ریال
۳	وقفه در فعالیت	زیان مالی	۵۰۰۰۰۰۰۰۰ ریال	۱۰۰۰۰۰۰ ریال
۴	هزینه پاک‌سازی محل پس از وقوع خطرات بیمه شده	پاک‌سازی ساختمان و موجودی و محتویات	۲۰۰۰۰۰۰۰۰ ریال	۲۰۰۰۰۰ ریال
۵	مسئولیت مالی در برابر همسایگان ناشی از آتش‌سوزی و انفجار	هزینه بازسازی و جایگزینی اموال همسایگان	۲۰۰۰۰۰۰۰۰ ریال	۱۴۰۰۰۰۰ ریال

افزایش پایه تعهدات در صورت تمایل بیمه‌گذار

با توجه به اینکه تعهدات فوق‌الذکر حداکثر تا ۳۰ برابر (۱/۵) برابر □، ۲ برابر □، ۲/۵ برابر □، ۳ برابر □، ۳/۵ برابر □، ۴ برابر □، ۴/۵ برابر □، ۵ برابر □، تا ۵۰ برابر □) قابل افزایش می‌باشد در صورت تمایل لطفاً ضریب افزایش را مشخص فرمایید.
ضریب افزایش برابر

نام و کد نمایندگی:

امضای بیمه‌گذار:

تاریخ پیشنهاد:

۲ صدور سند حسابداری بیمه اموال

اسناد حسابداری مربوط به بیمه دارایی معمولاً شامل دو مورد است.
 ■ سند ایجاد بیمه و پرداخت وجه آن:

شماره سند: تاریخ سند:		شرکت سند حسابداری		شماره صفحه دفتر روزنامه: تعداد ضمام:	
ردیف	کد حساب	شرح	مبلغ جزء	بدهکار (ریال)	بستانکار (ریال)
		پیش پرداختها - پیش پرداخت بیمه		xxxx	
		سایر حسابهای دریافتی - مالیات ارزش افزوده		xxxx	
		موجودی نقد - بانک			xxxx
جمع:					
شرح سند: بابت خرید بیمه نامه.....					
تنظیم کننده:		تأیید کننده:		تصویب کننده:	

■ سند شناسایی هزینه در پایان دوره مالی :

شماره سند: تاریخ سند:		شرکت سند حسابداری		شماره صفحه دفتر روزنامه: تعداد ضمام:	
ردیف	کد حساب	شرح	مبلغ جزء	بدهکار (ریال)	بستانکار (ریال)
		هزینههای اداری - هزینههای حق بیمه		xxxx	
		پیش پرداختها - پیش پرداخت بیمه			xxxx
جمع:					
شرح سند: بابت شناسایی هزینه در پایان سال					
تنظیم کننده:		تأیید کننده:		تصویب کننده:	

مثال:

شرکت «مهردشت» در تاریخ ۹۵/۱۰/۱ بابت بیمه یک ساله ساختمان مؤسسه و مالیات متعلقه آن جمعاً مبلغ ۲۱'۸۰۰'۰۰۰ ریال پرداخت نمود، سند حسابداری مربوط به خرید بیمه نامه و شناسایی هزینه را در پایان سال انجام دهید.

شماره سند: تاریخ سند: ۹۵/۱۰/۱		شرکت سند حسابداری		شماره صفحه دفتر روزنامه: تعداد ضمامم:	
ردیف	کد حساب	شرح	مبلغ جزء	بدهکار (ریال)	بستانکار (ریال)
		پیش پرداخت‌ها - پیش پرداخت بیمه		۲۰'۰۰۰'۰۰۰	
		سایر حساب‌های دریافتی - مالیات ارزش افزوده		۱'۸۰۰'۰۰۰	
		موجودی نقد - بانک			۲۱'۸۰۰'۰۰۰
جمع: بیست و یک میلیون و هشتصد هزار ریال					
شرح سند: بابت خرید بیمه نامه اموال					
تنظیم کننده:		تأیید کننده:		تصویب کننده:	

شماره سند: تاریخ سند: ۹۵/۱۲/۳۰		شرکت سند حسابداری		شماره صفحه دفتر روزنامه: تعداد ضمامم:	
ردیف	کد حساب	شرح	مبلغ جزء	بدهکار (ریال)	بستانکار (ریال)
		هزینه‌های اداری - هزینه‌های حق بیمه		۵'۰۰۰'۰۰۰	
		پیش پرداخت‌ها - پیش پرداخت بیمه			۵'۰۰۰'۰۰۰
جمع: پنج میلیون ریال					
شرح سند: بابت شناسایی هزینه بیمه در پایان سال					
تنظیم کننده:		تأیید کننده:		تصویب کننده:	

$$۲۰'۰۰۰'۰۰۰ \times \frac{۳}{۱۲} = ۵'۰۰۰'۰۰۰$$

اگر بیمه نامه فوق مربوط به بیمه شخص ثالث اتومبیل متعلق به شرکت باشد که در تاریخ ۹۵/۳/۳۱ خریداری شده باشد ثبت‌های مربوط را انجام دهید.

شماره سند: تاریخ سند: ۹۵/۳/۳۱		شرکت سند حسابداری		شماره صفحه دفتر روزنامه: تعداد ضمائم:	
ردیف	کد حساب	شرح	مبلغ جزء	بدهکار (ریال)	بستانکار (ریال)
		پیش پرداخت‌ها - پیش پرداخت بیمه		۲۰'۰۰۰'۰۰۰	
				
				
جمع:					
شرح سند: بابت خرید بیمه نامه اموال					
تنظیم کننده:		تأیید کننده:		تصویب کننده:	

$$۲۰'۰۰۰'۰۰۰ \times \frac{?}{۱۲} = \dots$$

شماره سند: تاریخ سند: ۹۵/۱۲/۳۰		شرکت سند حسابداری		شماره صفحه دفتر روزنامه: تعداد ضمائم:	
ردیف	کد حساب	شرح	مبلغ جزء	بدهکار (ریال)	بستانکار (ریال)
		هزینه‌های اداری - هزینه‌های حق بیمه			
				
				
جمع:					
شرح سند: بابت شناسایی هزینه بیمه در پایان سال					
تنظیم کننده:		تأیید کننده:		تصویب کننده:	

در فصل (پودمان) سوم، با نحوه صدور سند حسابداری ایجاد مطالبات از شرکت‌های بیمه‌گر بابت خسارت دیدن اموال تحت پوشش بیمه و خسارت دریافتی از شرکت‌های بیمه آشنا می‌شویم.

کار عملی ۱۰

شرکت «قصرشیرین» در ابتدای سال مالی ۱۳۹۶ افتتاح شد، این شرکت در راستای اهداف مدیران خود، پس از خرید و تحویل هر قلم از دارایی‌های ثابت شرکت، نسبت به عقد قرارداد بیمه یک ساله با شرکت بیمه «ایران» اقدام نموده است.

اطلاعات مربوط به بیمه دارایی‌های این شرکت به صورت جدول زیر است:

نام دارایی	مبلغ حق بیمه	تاریخ عقد قرارداد
ساختمان	۷۲۰۰۰۰۰۰	۱۳۹۶/۲/۱
ماشین‌آلات	۴۸۰۰۰۰۰۰	۱۳۹۶/۶/۱
تأسیسات	۳۶۰۰۰۰۰۰	۱۳۹۶/۴/۳۱
وسایط نقلیه	۱۸۰۰۰۰۰۰	۱۳۹۶/۱۰/۱
اثاثه و منصوبات	۱۲۰۰۰۰۰۰	۱۳۹۶/۱۱/۳۰
جمع	۱۸۰۶۰۰۰۰۰۰	

به تمامی مبالغ ۹٪ عوارض و مالیات بر ارزش افزوده اضافه می‌شود.
مطلوب است:

تنظیم اسناد حسابداری مربوط به انعقاد قرارداد بیمه در طی سال و منظور نمودن هزینه بیمه در پایان سال

کار عملی ۱۱

شرکت «طبس» یک باب خانه کلنگی را در ابتدای تیر ماه سال ۱۳۹۶ با پرداخت مبلغ ۲۵۰۰۰۰۰۰۰۰ ریال نقداً خریداری نمود و بابت مخارج محضری ۱۰۰۰۰۰۰۰۰ پرداخت نمود، سایر رخدادهای مرتبط با ساخت بنا به شرح زیر است:

۱۹۰۰۰۰۰۰۰۰ دریافت مجوز ساخت بنا از شهرداری

۹۶/۵/۵- مخارج تخریب ساختمان کهنه ۱۲۰۰۰۰۰۰۰۰

۹۶/۵/۶- دریافت وجه فروش حاصل از مخارج به جای مانده ۵۰۰۰۰۰۰۰۰۰

۹۶/۹/۳۰- مخارج تا پایان عملیات احداث ساختمان (دفتر تجاری) ۷۶۳۰۰۰۰۰۰۰۰

۹۶/۱۰/۱- پرداخت بابت بیمه یک ساله ساختمان مؤسسه ۳۶۰۰۰۰۰۰۰

مطلوب است:

تنظیم سند حسابداری رخدادهای فوق تا پایان سال ۹۶ (بدون در نظر گرفتن مالیات بر ارزش افزوده)

کار عملی ۱۲

شرکت «سوسنگرد» که مؤدی مالیات بر ارزش افزوده نیست، در سال ۱۳۹۵ قطعه زمینی را که در آن یک ساختمان قدیمی وجود داشت خریداری کرد، شرکت مذکور ساختمان قدیمی را تخریب و زمین را خاک برداری و ساختمان جدیدی روی آن احداث کرد، ساختمان جدید همان سال تکمیل و آماده بهره‌برداری شد.

سایر اطلاعات به شرح زیر است:

۱۲۰۰۰۰۰۰۰	الف) خرید نقدی زمین ۹۵/۳/۹
۵۰۰۰۰۰۰	ب) پرداخت هزینه انتقال سند زمین
۱۵۰۰۰۰۰	ج) پرداخت کارمزد دلالی بابت خرید زمین
۱۴۰۰۰۰۰۰	د) هزینه تخریب و خاک برداری ساختمان
۸۰۰۰۰۰۰	ه) فروش مواد و مصالح باقی مانده از ساختمان قدیمی
۵۰۰۰۰۰۰	و) هزینه گودبرداری
۴۰۰۰۰۰۰	ز) هزینه نرده کشی دور زمین
۳۰۰۰۰۰۰	ح) هزینه بیمه حوادث ساختمان در طول دوره ساخت
۱۷۰۵۰۰۰۰۰	ط) مخارج احداث بنای جدید
۱۱۰۰۰۰۰	ی) هزینه پذیرایی کارکنان به مناسبت ورود به ساختمان جدید - ۹۶/۹/۳۱
۳۹۲۰۴۰۰	ک) بیمه یک ساله ساختمان پس از بهره برداری + مالیات ارزش افزوده (۹٪)

مطلوب است:

- الف) محاسبه بهای تمام شده زمین، مستحقات و ساختمان.
ب) ثبت حسابداری رویداد فوق در دفتر روزنامه.
ج) ثبت حسابداری شناسایی هزینه بیمه در پایان سال.

کار عملی ۱۳

شرکت «ابوموسی» برای خرید ماشین آلاتی از شرکت «چابهار» مخارج زیر را انجام داده است:

۳۰۰۰۰۰۰۰۰	الف) قیمت خرید - بعد از کسر تخفیف تجاری
۳٪	ب) تخفیف تجاری
۱۰۴ - ۶۰/ن	ج) شرط خرید
۳۴۰۰۰۰۰۰	د) مخارج حمل و بیمه حمل دریایی
۳۰۰۰۰۰۰	ه) مخارج تعمیر ناشی از آسیب دیدگی حمل (از بیمه خسارتی دریافت نشد)
۲۰۰۰۰۰۰۰	و) مخارج مربوط به زیرسازی
۱۵۰۰۰۰۰۰	ز) حق الزحمه مهندسان نصب
۹۰۰۰۰۰۰	ح) مواد مصرف شده برای تولید آزمایشی ماشین آلات
۴۸۰۰۰۰۰	ط) بیمه یک ساله ماشین آلات پس از نصب
۱۱۰۰۰۰۰۰	ی) حقوق متصدی ماشین آلات (حقوق ماه اول پس از راه اندازی)
۲۰۰۰۰۰۰	ک) هزینه تعمیرات پس از راه اندازی ماشین آلات

به ردیف های «الف، د، ز، ح و ط» ۹٪ مالیات ارزش افزوده تعلق می گیرد.

مطلوب است:

- الف) محاسبه بهای تمام شده ماشین آلات
ب) ثبت حسابداری رویدادهای فوق در دفتر روزنامه

ارزشیابی

ردیف	شاخص‌های مورد ارزیابی	خودارزیابی هنرجو		نظر هنرآموز	
		ناموفق	موفق	ناموفق	موفق
۱	حضور به موقع در کلاس و کارگاه آموزشی و رعایت نظم و انضباط				
۲	همراه داشتن وسایل آموزشی شخصی (کتاب، دفتر، ماشین حساب و...)				
۳	شرکت فعال در بحث‌های گروهی و مسئولیت‌پذیری و درستکاری				
۴	پاسخ صحیح به سؤالات مطرح شده در کلاس و استدلال آن				
۵	تعریف قیمت تمام شده خرید اموال				
۶	تعریف بیمه				
۷	طبقه بندی انواع بیمه				
۸	شناخت و طبقه بندی انواع بیمه اموال				
۹	توانایی صدور سند حسابداری پرداخت وجه بیمه (خرید بیمه نامه) طی سال				
۱۰	توانایی صدور سند حسابداری هزینه بیمه اموال در پایان سال				

تفکر کنید

طبق تعالیم قرآنی همه انسان‌ها در مقابل خداوند نسبت به اعمالی که انجام می‌دهند، مسئولیت پاسخگویی و یا حساب‌دهی دارند. یک کمک حسابدار خرید اموال چگونه می‌تواند این مسئولیت را به جا آورد؟

بحث کنید

به نظر شما کمک حسابدار خرید اموال در برابر خدا، خویشتن، جامعه و محیط زیست چه مسئولیت‌هایی دارد؟

ارزشیابی شایستگی صدور سند خرید اموال و بیمه

شرح کار:

- ۱ مطالعه و تسلط بر آیین نامه معاملات داخلی شرکت و آیین نامه های داخلی
- ۲ مطالعه و تسلط بر آیین نامه تفکیک مخارج جاری و سرمایه ای
- ۳ تطبیق اسناد خرید دارایی با آیین نامه معاملات براساس نوع معامله (جزئی - کلی - عمده)
- ۴ تطبیق اسناد خرید دارایی با آیین نامه تفکیک مخارج جزئی و سرمایه ای (جزئی و کلی)
- ۵ شناسایی نوع دارایی از لحاظ انواع طبقه بندی
- ۶ تحویل اسناد مالکیت و بیمه دارایی به اشخاص ذی صلاح طبق آیین نامه داخلی
- ۷ تفکیک و شناسایی هزینه های جانبی خرید دارایی
- ۸ محاسبه قیمت تمام شده دارایی
- ۹ صدور سند حسابداری خرید دارایی

استاندارد عملکرد: صدور سند حسابداری خرید اموال بر اساس آیین نامه معاملات و آیین نامه تفکیک مخارج جاری و سرمایه ای با توجه به اسناد و مدارک مثبت

شاخص ها:

۱ کنترل مستندات خرید اموال	۲ طبقه بندی دارایی ها
۳ صدور سند حسابداری خرید اموال	۴ صدور سند حسابداری بیمه اموال

شرایط انجام کار و ابزار و تجهیزات:

شرایط: میز و صندلی اداری - ملزومات اداری
 ابزار و تجهیزات: کامپیوتر - پرینتر - نرم افزار اموال - نرم افزار اکسل - فرم کارت اموال - آیین نامه معاملات - آیین نامه تفکیک مخارج جاری و سرمایه ای - اتاق کار - ماشین حساب

معیار شایستگی:

ردیف	مرحله کار	حداقل نمره قبولی از ۳	نمره هنرجو
۱	کنترل مستندات خرید اموال	۱	
۲	طبقه بندی دارایی ها	۱	
۳	صدور سند حسابداری خرید اموال	۱	
۴	صدور سند حسابداری بیمه اموال	۲	
	شایستگی های غیر فنی، ایمنی، بهداشت، توجهات زیست محیطی و نگرش		۲
	میانگین نمرات		*

* حداقل میانگین نمرات هنرجو برای قبولی و کسب شایستگی، ۲ می باشد.